

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2004

Riksdagsstyrelsen

Årsredovisningen för riksdagsförvaltningen har vid sammanträde den 16 februari 2005 fastställts av riksdagsstyrelsen

Ledamöter

Björn von Sydow, talman (ordförande)	Britt Bohlin Olsson (s)	Carin Lundberg (s)
--	-------------------------	--------------------

Mikael Odenberg (m)	Bo Könberg (fp)	Göran Magnusson (s)
---------------------	-----------------	---------------------

Lennart Nilsson (s)	Stefan Attefall (kd)	Lars Bäckström (v)
---------------------	----------------------	--------------------

Leif Jakobsson (s)	Nils Fredrik Aurelius (m)
--------------------	---------------------------

Föredragande i riksdagsstyrelsen

Anders Forsberg
(riksdagsdirektör)

Innehållsförteckning

Riksdagsstyrelsen	1
Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Resultatredovisning	5
Stödet till beslutsprocessen.....	10
Service och förvaltning.....	16
Information till allmänheten	24
Internationell verksamhet	29
Riksdagens personal	33
Organisation	40
Finansiell information	41
Resultaträkning	41
Balansräkning	42
Anslagsredovisning	44
Finansieringsanalys	46
Sammanställning över väsentliga uppgifter	48
Tilläggsupplysningar och noter	50
Viss försäljningsverksamhet	57
Bilaga till årsredovisningen.....	60

Inledning

Riksdagsförvaltningen har en mångfasetterad verksamhet vilket kommer till uttryck i de fyra övergripande målen för förvaltningen: stöd till beslutsprocessen, service och förvaltning, information till allmänheten och internationell verksamhet. Målen för de olika verksamhetsgrenarna har i allt väsentligt uppfyllts.

Under året har kostnaderna för beslutsprocessen och den internationella verksamheten ökat medan kostnaderna för service och förvaltning och information till allmänheten minskat.

En betydande volymökning i riksdagsarbetet skedde riksmötet 2003/04. Det fick i sin tur återverkningar inom olika delar av förvaltningen. Detsamma gäller andra förändringar, t.ex. i utskottsarbetet med fler utfrågningar och mer arbete med EU-frågor. Även reformen med ökat ledamotsstöd påverkar flera delar av förvaltningen. Utvecklingen av den internationella verksamheten pekar mot ett ökat deltagande i olika interparlamentariska forum bl.a. genom ett ökat utbyte mellan utskott i Europeiska unionen. Riksdagskommittén har under året fortsatt sitt arbete med att utveckla och förändra riksdagens arbetsformer bl.a. vad gäller motionshanteringen, arbetet med EU-frågor, arbetet i kammaren och den internationella verksamheten.

Ledamotsfrågor i olika avseenden har stått i fokus under året. Rådet för ledamotsnära frågor har därvid fyllt en viktig funktion i samspelet mellan förvaltningen och ledamöterna.

Översynskommitténs förslag om ledamöternas ekonomiska villkor bereds nu i förvaltningen.

Säkerhetsfrågor har hög prioritet. Tydligare besöks- och säkerhetsrutiner har införts, och arbetet med att begränsa sårbarheten och riskerna fortskrider. Under året påbörjades arbetet på Helgeandsholmen för att långsiktigt säkra riksdagshusens trägrundläggning. Renoveringen av plenisalen påbörjades också, bl.a. förbättrades utrymningsmöjligheterna och tillgängligheten för handikappade. Trycket på riksdagens lokaler fortsätter att öka.

Den tekniska utvecklingen möjliggör rationaliseringar och förändrat arbetssätt men ställer samtidigt nya krav och orsakar nya problem. Åtgärder för att minska s.k. spam och massutskick har haft hög prioritet under året. Arbetet med att utveckla riksdagens webbaserade information har fortsatt. EU-upplysningen har fått utökade uppgifter och resurser och öppnade under året en egen webbplats. Antalet besökare i biblioteket minskade samtidigt som antalet besökare via webben ökade kraftigt. Insatserna för att öka tillgängligheten till riksdagens information för människor med särskilda behov fortsatte under året. Tre regionala riksdagshörnor invigdes under året. TV-sändningarna från riksdagen har ökat.

Både anslaget Riksdagens ledamöter och partier m.m. (90:2) och anslaget Riksdagens förvaltningskostnader (90:3) lämnade ett anslagssparande. An-

slagssparandet är delvis in-tecknat för kommande år. Det bör i sammanhanget nämnas att riksdagsförvaltningens upplåning i Riksgäldskontoret kommer att öka framöver som ett resultat av att ett antal större byggprojekt avslutas. Det innebär att utgifterna för räntor och amorteringar framöver kommer att ta en allt större del av anslaget Riksdagens förvaltningskostnader (90:3) i anspråk.

Resultatredovisning

Kostnader för riksdagens verksamhetsgrenar

Riksdagsförvaltningen har under de senaste fyra åren redovisat kostnader och intäkter fördelade per verksamhetsgren. Redovisningen är ett resultat av det arbete med mål och resultatstyrning som bedrivits inom riksdagsförvaltningen.

I tabellen nedan framgår riksdagsförvaltningens kostnader och intäkter per verksamhetsgren. Målfördelningen har gjorts genom användandet av ett antal fördelningsnycklar. Fördelningsnycklarna har reviderats under 2004 och bygger på den målfördelning enheterna gjort i riksdagsförvaltningens verksamhetsplaneringssystem.

Kostnader för riksdagens verksamhetsgrenar 2004 (tkr)												
Verksamhetsgren	Kostnader			Intäkter			Nettokostnad			Procent		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Beslutsprocessen	806,6	783,4	791,9	0,0	0,0	0,0	806,6	783,4	791,9	75,6 %	74,7 %	78,3 %
Service och förvaltning	172,8	177,2	193,1	48,3	48,5	39,4	124,5	128,7	153,7	11,7 %	12,3 %	15,2 %
Information till allmänheten	91,8	93,6	57,5	10,9	11,0	20,3	80,8	82,6	37,2	7,6 %	7,9 %	3,7 %
Internationell verksamhet	56,1	54,3	29,0	0,6	0,6	0,8	55,5	53,7	28,2	5,2 %	5,1 %	2,8 %
Transfereringar	323,3	276,4	274,2				323,3	276,4	274,2			
Totalt	1 450,6	1 384,9	1 345,7	59,9	60,1	60,5	1 390,6	1 324,8	1 285,2	100,0 %	100,0 %	100,0 %

De totala kostnaderna som fördelas på de olika verksamhetsgrenarna har fortsatt att öka. Framför allt gäller det kostnaderna för beslutsprocessen där ökningen i huvudsak kan härledas till ökningen av det ekonomiska stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Även kostnaderna för den internationella verksamheten har vuxit som en följd av ett fortsatt ökat internationellt engagemang.

Verksamhetsgrenarna Service och förvaltning samt Information till allmänhetens andel av de totala kostnaderna har minskat något jämfört med 2003.

Återrapportering av uppdrag i anslagsdirektiv för budgetåret 2003

I anslagsdirektivet framgår ett uppdrag för arbetsåret 2004. Uppdraget var:

- Översyn av lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet.
- Riksdagsstyrelsen beslutade i juni 2003 om direktiv till översynen och tillsatte samtidigt en utredningskommitté för detta uppdrag (prot. 2002/03:9). Kommittén presenterade den 31 januari 2005 sitt slutbetänkande (2004/05:URF2).

Ekonomisk översikt över riksdagens anslag

Anslagsförbrukning (miljoner kronor)

Anslag under utgiftsområde 1	2004	2003	2002	2001	2000
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m., ramanslag	640,6	633,5	594,5	547,6	519,5
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader, ramanslag	516,6	487,8	486,5	472,9	440,6
	1 157,2	1 121,3	1 081,0	1 020,5	960,1
90:6 Stöd till politiska partier	171,4	139,7	139,9	140,0	140,0

Utgående anslagssparande per den 31 december (miljoner kronor)

Anslag utgiftsområde 1	2004	2003	2002	2001	2000
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	22,4	28,7	42,3	44,8	37,7
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	60,5	20,2	-6,4	35,4	69,4
Totalt	82,9	48,9	35,9	80,2	107,1
90:6 Stöd till politiska partier	-5,5	9,7	5,4	3,8	8,6

Anslaget 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Anslaget för Riksdagens ledamöter och partier m.m. lämnade ett anslagssparande på ca 22 miljoner kronor. Av detta anslagssparande är ca 11 miljoner kronor redan reserverade för 2005 i enlighet med det underlag som togs fram i samband med 2005 års budgetproposition.

Anslaget 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader

Anslaget består av två anslagsposter. Den ena anslagsposten avser riksdagens förvaltningskostnader och den andra avser riksdagens fastighetskostnader.

Anslagsposten Riksdagens förvaltningskostnader lämnade ett anslagssparande på ca 19 miljoner kronor. Cirka 13,3 miljoner kronor behöver dock tas i anspråk 2005. Bland annat behövs ca 8 miljoner kronor för att täcka ökade

utgifter för räntor och amorteringar och resterande 5,3 miljoner kronor för olika pågående projekt.

Den anslagspost som avser riksdagens fastighetskostnader lämnade även den ett anslagssparande. Anslagssparandet uppgick här till ca 41 miljoner kronor; av dessa behöver ca 8,5 miljoner kronor tas i anspråk för framtida åtaganden.

Anslaget 90:6 Stöd till politiska partier, anslagskredit

Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd dels som partistöd, dels som kanslistöd. Riksdagsförvaltningen disponerar anslaget. Orsaken till att en anslagskredit på 5,5 miljoner kronor behövt utnyttjas 2004 är dels att regeringen gjorde en engångsöverföring från anslaget på 14 miljoner kronor 2004 för att finansiera en särskild satsning avseende riksdagspartiernas information inför Europaparlamentsvalet, dels på en justering av bidragen så att dessa överensstämmer med den ändring av lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier som beslutades om i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2004.

Fastighetskonsulter

Kostnaderna för fastighetskonsulter ökade under året med ca 5 miljoner kronor. I huvudsak berodde ökningen på den renovering av plenisalen som påbörjades under året.

PR och information

Kostnaderna för PR och information minskade under året jämfört med 2003 då extra medel satsades på olika informationsinsatser inför folkomröstningen om EMU.

Inhyrda lokaler

Kostnaderna för inhyrda lokaler ökade med ca 4,5 miljoner kronor under året. Orsaken till ökningen är i huvudsak förhyrningen av nya kontorslokaler på Jakobsgatan för delar av administrativa kontoret och tidningen Från Riksdag & Departement. Administrativa kontoret och tidningen Från Riksdag & Departement flyttade till Jakobsgatan som en följd av utökningen av stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen avseende politiska sekreterare.

Pågående arbeten

Riksdagsförvaltningen förvaltar anläggningstillgångar som betingar stora ekonomiska värden och som oftast är av strategisk betydelse i verksamheten. Anläggningar, både materiella och immateriella, som klassificeras som pågående arbete i redovisningen anslagsavräknas inte utan finansieras via riksdagsförvaltningens räntekonto till dess att anläggningen tas i bruk. I samband med att anläggningen tas i bruk upptas lån i Riksgäldskontoret. Värdet på de anläggningar som klassificeras som pågående arbete har ökat kraftigt under

året (från ca 25,5 miljoner kronor till ca 64 miljoner kronor). Orsaken till detta är framför allt arbetet på Helgeandsholmen med det s.k. tätskärmsprojektet. Kostnaderna för pågående arbeten beräknas dock fortsätta att öka framöver. Allteftersom de anläggningar som klassificeras som pågående arbeten tas i bruk och aktiveras kommer riksdagsförvaltningens upplåning att öka. En konsekvens av en ökad upplåning är ytterligare ökning av de anslagsmedel som framöver måste reserveras för räntor och amorteringar.

Omvärdering

Under 2004 gjordes förändringar i bokföringen av tre immateriella anläggningstillgångar, Urix, Distribution Urix och RixEdit, som utgör delar av riksdagens ärendehanteringssystem avseende beslutsprocessen. De krav på framtida ekonomiska fördelar eller ökad servicepotential som en immateriell anläggningstillgång måste uppvisa uppfylldes inte. Som en konsekvens av detta skrevs en immateriell anläggningstillgång ned med sammanlagt 18,2 mnkr och lån på 2,7 mnkr löstes in. Dessutom omvärderades två pågående arbeten som kostnadsfördes med sammanlagt 12,1 mnkr.

Lån

Under året ökade upplåningen i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar med 5,1 miljoner kronor. Värdet på riksdagsförvaltningens lån uppgick vid årsskiftet till sammanlagt 129,9 miljoner kronor varav 77,9 miljoner kronor avsåg lån i byggnader och mark och 52 miljoner kronor avsåg lån till inventarier m.m.

Riksdagsförvaltningens serviceenkät

I den årliga serviceenkäten till riksdagsledamöter och partikanslier har framkommit att servicen riksdagsförvaltningen tillhandahåller i stort sätt uppfattas som tillfredsställande. Då samma frågor ställts i enkäterna både 2003 och 2004 går det också att se om det har skett några förändringar i uppfattningen av hur olika servicefunktioner fungerar. Den genomsnittliga indikatorn för de frågor som var jämförbara båda åren steg i ledamotsenkäten till 69,4 år 2004 från 69,0 år 2003. I partikanslienkenäten steg indikatorn till 51,1 från 49,6 året innan.

Genomsnittligt nöjdhetsindex för ledamöter och partikanslier

	2004	2003
Ledamöter	69,4	69,0
Partikanslier	51,1	49,6

För att ta reda på var eventuella brister och förtjänster finns i den service som riksdagsförvaltningen erbjuder, har en särskild indikator beräknats för varje serviceområde i serviceenkäten. Denna indikator kan tolkas som ett slags ”nöjdhetsindex”.

Indikatorn visar hur nöjda eller missnöjda riksdagsledamöter och partikanslianställda är med den service som riksdagsförvaltningen tillhandahåller. Indikatorn kan också delas upp på olika svarkategorier som gör det möjligt att analysera vilka servicefunktioner som fungerar mer eller mindre bra. Både ledamots- och partikanslienkenäten utgör därför ett utmärkt underlag för det arbete som bedrivs inom riksdagsförvaltningen med att förbättra olika servicefunktioner.

Stödet till beslutsprocessen

Mål för verksamhetsgrenen

Riksdagsförvaltningen skall med hög kompetens säkerställa att riksdagen kan fullgöra sina uppgifter enligt regeringsformen och riksdagsordningen.

Mot bakgrund av den serviceenkät som genomfördes under året kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen i allt väsentligt har uppfyllts.

Riksdagens verksamhet har bedrivits i enlighet med bestämmelserna i regeringsformen, riksdagsordningen och gällande praxis. Inom riksdagsförvaltningen är arbetet så organiserat att centralkansliet, som ingår i kammarkansliet, ansvarar för kammarens arbetsplanering. Planeringen syftar till att ge riksdagens ledamöter utrymme för egen planering, tillse att nödvändiga beslut fattas i rätt tid samt skapa en rimlig arbetsbelastning och ge utrymme för oförutsedda aktiviteter.

Vid kammarens sammanträden förs fullständiga protokoll. Av 132 snabbprotokoll under riksmötet kom alla ut enligt fastställt mål, dvs. senast på morgonen dagen efter sammanträdet.

Ledamöternas omdöme om centralkansliet	2004	2003
Andelen nöjda ledamöter i procent	83	84
Andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	83	84

Ledamöternas omdöme om protokollskansliet	2004	2003
Andelen nöjda ledamöter i procent	78	76
Andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	78	76

Volymökning. Volymerna i riksdagsarbetet varierar under en mandatperiod. Det vanliga är att volymen är lägst det första riksmötet efter ett val och att den sedan stiger kontinuerligt. Under riksmötet 2003/04 skedde en betydande volymökning i kammarsarbetet och utskottens arbete både i jämförelse med motsvarande år under förra mandatperioden (1999/2000) och med föregående riksmöte. Interpellationerna var drygt 30 % fler och antalet propositioner och skrivelser ökade med drygt 20 % jämfört både med föregående riksmöte och med riksmötet 1999/2000. En förklaring till ökningen kan vara att partikanslierna fått resurser för att anställa fler politiska sekreterare. När det gällde antal kammarsammanträden och antal plenitimmer var förändringarna mindre.

Ärendevolymen i kammaren (antal)

	2003/04	2002/03	2001/02	2000/01	1999/00
Interpellationer	551	417	497	457	416
Skriftliga frågor	1 616	1 375	1 643	1 698	1 418
Propositioner och skrivelser	181	151	189	151	149
Motioner	3 991	3 538	4 231	3 675	3 211
Kammarsammanträden	132	123	126	127	129
Plenitimmer	602,5	551	652	652	615
Voteringar	884	835	1 059	843	844
Andel av interpellationer och frågor som inte besvaras i tid	39 %	33 %	32 %	55 %	62 %

Utskottens arbete ökade. Utskotten och EU-nämnden har till sin hjälp kansliet med ca 115 medarbetare. Utskottskansliernas arbetsbelastning tilltog, främst genom en avsevärt större ärendemängd, fler utfrågningar, fler resor och ett mer omfattande arbete med EU-frågor.

Antalet betänkanden var 294 mot 259 under föregående riksmöte och 271 under motsvarande riksmöte under föregående mandatperiod. Yttrandena mellan utskotten ökade från 48 till 60 och trycksidorna ökade med drygt 20 % jämfört med föregående år.

Motionerna blev också fler. Motionsyrkandena ökade till drygt 12 000 och var därmed 35 % fler jämfört med motsvarande år under förra mandatperioden. Antalet utskottssammanträden var 583, eller 9 % fler än vid föregående riksmöte. Sammanträdestiden ökade med 20 % till 722 timmar. Tendensen har under de senaste riksmötena annars varit att utskottens sammanträdestider minskat.

Utskotten genomförde 44 offentliga utfrågningar jämfört med 28 året innan. Den långsiktiga tendensen är att utskottens offentliga utfrågningar blir allt fler. Delvis kan den kraftiga ökningen 2003/04 förklaras av att 6 utfrågningar anordnades i samband med riksdagens forskningsdag, som arrangerades för första gången våren 2004 och där samtliga utskott deltog.

Utskottens arbete med uppföljning och utvärdering fortsatte under året. Under riksmötet 2003/04 inleddes 18 särskilt redovisade uppföljnings- och utvärderingsprojekt. Lika många sådana projekt avslutades. Vid sidan av sådant projektinriktat eller tematiskt arbete har utskotten i stor omfattning löpande följt uppföljningar och utvärderingar av frågor som hör till beredningsområdet.

För en fullständig redogörelse över arbetet i riksdagen hänvisas till Riksdagens årsbok avseende riksmötesåret 2003/04 samt utskottens egna verksamhetsberättelser.

Numera görs utskottsresorna ofta i mindre delegationer, och det har medfört att antalet resor ökat. Det har fått till följd att utskottskanslierna ägnar mer tid åt att arrangera utskottens resor. Hela eller delar av utskotten gjorde

under riksmötet sammanlagt drygt 30 utrikes och 20 inrikes studieresor. Dessutom genomförde utskotten ett stort antal studiebesök.

Ledamöternas omdöme om sitt utskottskansli	2004	2003
Andelen nöjda, procent	90	95
Andelen missnöjda, procent	1	1
Index	89	94

EU-frågor alltmer omfattande. Sammanlagt kom det in 1 054 EU-relaterade dokument till riksdagen, en liten ökning från föregående år. Trots tidigare påpekanden hade kammarkansliet fortfarande problem att i tid få in EU-relaterade dokument från Regeringskansliet. Av de 63 återrapporterna kom endast hälften till riksdagen inom de fem föreskrivna arbetsdagarna. Resten kom in för sent eller inte alls.

Riksdagen har sedan december 2004 en tjänsteman placerad i Bryssel som riksdagens representant vid EU:s institutioner. Tjänstemannens uppdrag är att följa aktuell EU-politik och att hålla riksdagen informerad om händelseutvecklingen inom olika politikområden. I uppdraget ingår också att vara riksdagens länk till andra nationella parlament med representation vid EU:s institutioner.

Utskottens arbete med EU-frågor blev alltmer omfattande. Det visade sig bl.a. i det stora antalet betänkanden som innehöll EU-relaterade frågor. Förekomsten varierar dock mellan utskotten. I utrikesutskottet och miljö- och jordbruksutskottet hade praktiskt taget alla betänkanden EU-anknytning. Omkring 30 betänkanden från de övriga utskotten gällde särskilt EU-frågor. Några utskott koncentrerade EU-arbetet till beredning av viktigare s.k. grön- och vitböcker. Utskotten mottog också ett mycket stort antal faktapromemorior och andra EU-dokument för handläggning. En relativt stor del av både de öppna och slutna utskottsutfrågningarna gällde EU-relaterade frågor. Exempelvis hölls under 2004 två öppna utfrågningar om kommissionens förslag till tjänstedirektiv.

Flera utskott upprättade kanslipromemorior med redogörelse för aktuella frågor inom deras beredningsområden. En majoritet av utskotten yttrade sig också till Riksdagskommitténs referensgrupp om riksdagens framtida arbete med EU-frågorna.

EU-nämnden hade 45 protokollförda sammanträden under riksmötet 2003/04, en liten ökning jämfört med föregående riksmöte. Regeringen samrådde med EU-nämnden inför 76 möten i ministerrådet. En stor fråga var EU:s konstitutionella fördrag. I november angav riksdagen ett förhandlingsmandat för regeringen och lämnade samtidigt över till EU-nämnden att följa upp detta mandat under de fortsatta förhandlingarna. Regeringen samrådde vid 14 tillfällen med EU-nämnden angående EU:s regeringskonferens om fördraget. I huvudsak skedde samråden i anslutning till ordinarie samråd.

Utredningsstöd, ledamöterna nöjda. Riksdagsledamöter, partikanslier m.fl. har biståtts med utredningar, analyser, beräkningar och bakgrundsmaterial. Det totala antalet uppdrag var 2 220, ungefär samma antal som året innan. Av uppdragen kom 86 % från ledamöter och partikanslier. Särskilt många uppdrag har även i år rört skatter, socialförsäkring, socialpolitik, arbetsmarknad, ekonomi och utbildning.

Vid 7 uppföljnings- och utvärderingsprojekt har särskilda utredningar genomförts. Dessutom har särskilda utredningar gjorts vid 3 utskott med syfte att bedöma mål och resultat vid beredningen av statsbudgeten. Särskilda utredningar har även utförts avseende utskottsövergripande frågor bl.a. till ordförandekonferensen och Riksdagskommittén.

Ledamöternas omdöme på utredningstjänstens PM och utredningar	2004	2003
Andelen nöjda ledamöter i procent	88	82
Andelen missnöjda ledamöter i procent	1	2
Index	87	80

Parti	2004		2003		2002		2001		2000	
	Antal uppdrag	Procent	Antal uppdrag	Procent	Antal uppdrag	Procent	Antal uppdrag	Procent	Antal uppdrag	Procent
S	431	19,4 %	376	16,7 %	409	17,5 %	461	16,7 %	565	19,2 %
M	625	28,2 %	628	27,8 %	715	30,6 %	932	33,7 %	1012	34,3 %
V	171	7,7 %	134	5,9 %	184	7,9 %	235	8,5 %	296	10,0 %
KD	253	11,4 %	294	13,0 %	318	13,6 %	449	16,2 %	422	14,3 %
C	197	8,9 %	195	8,6 %	169	7,2 %	170	6,2 %	153	5,2 %
Fp	411	18,5 %	502	22,2 %	342	14,6 %	294	10,6 %	356	12,1 %
Mp	132	5,9 %	129	5,7 %	110	4,7 %	149	5,4 %	144	4,9 %
Övriga ¹					88	3,8 %	74	2,7 %		
Totalt	2 220	100,0 %	2 258	100,0 %	2 335	100,0 %	2 764	100,0 %	2 948	100,0 %

Politiska sekreterare. Riksdagen beslutade vid behandlingen av 2004 års ekonomiska vårproposition (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21) om en fortsatt ökningen av antalet politiska sekreterare. Detta innebar en utökning av riksdagens anslag på sammanlagt 30,8 miljoner kronor under 2004 för detta ändamål. Medlen avsåg att täcka såväl partiernas kostnader för de politiska sekreterarna som förvaltningens merkostnader (nya kontorslokaler, omflyttningar och lokalförtätningar, teknisk utrustning m.m.) i och med utbyggnaden. Utbyggnaden av stödet påbörjades den 1 september 2004, och reformen skall vara fullt genomförd till den sista december 2006. Ökningen av stödet till partikanslierna för politiska sekreterare uppgick till 15,8 miljoner kronor.

Riksdagstrycket ökar. Antalet trycksidor var 77 300 under riksmötet 2003/04, vilket innebar en ökning med 9 % jämfört med föregående riksmöte. Samtliga utskottsbetänkanden, motioner samt förslag och redogörelser har textgranskats. Dokumenten har distribuerats i så god tid inom riksdagen att kammaren har kunnat hålla sina tidsplaner. Precis som vid riksmötet 2002/03 skedde ingen löpande tryckning av motionerna. Redan ett par dagar efter den allmänna motionstidens utgång publicerades en preliminär version av motionerna på riksdagens webbplats. Riksdagens internttryckeri har fortsatt att trycka utkastet till utskottens betänkanden. Produktionen av sådana utkast har ökat betydligt och de har kunnat levereras utan att utskottens arbetsplaner försejats.

Antal originalsidor för riksdagstrycket						
År	Prop.	Mot.	Bet.	Prot.	Övrigt	Totalt
1991/1992	19 000	8 600	11 800	9 600	13 500	62 500
1992/1993	26 600	10 100	16 600	10 600	15 800	79 700
1993/1994	23 400	9 300	16 900	10 300	14 900	74 800
1994/1995	25 000	9 900	15 900	9 500	8 300	68 600
1995/1996	19 000	2 700	9 900	7 700	4 800	44 100
1996/1997	19 700	11 200	14 200	10 100	9 300	64 500
1997/1998	24 100	12 800	18 300	10 800	8 800	74 800
1998/1999	18 200	9 300	13 000	8 800	9 100	58 400
1999/2000	20 600	11 300	16 300	10 900	7 700	66 800
2000/2001	15 800	13 000	17 000	11 000	13 400	70 200
2001/2002	21 900	15 900	21 200	10 900	11 200	81 100
2002/2003	21 100	13 000	15 900	9 800	11 400	71 200
2003/2004	21 400	13 500	20 100	10 000	12 300	77 300

Dataförändringar. Utvecklingen av datorprogrammet för stöd till betänkanproduktionen – Rixedit – blev klart under år 2004.

Ledamöternas tekniska utrustning. De problem som många ledamöter haft med att koppla upp sina bärbara hemdatorer till riksdagens nätverk löstes under året. För att undvika nya problem följde riksdagsförvaltningen rekommendationen från Rådet för ledamotsnära frågor och frångick de tidigare planerna på att byta ut ledamöternas bärbara datorer under 2004.

Under året har 53 ledamöter testat s.k. ”smarta” mobiltelefoner. Genom denna nya telefon kan ledamöten lättare nå sin e-post, kalender och delar av riksdagens intranät.

I början av 2004 började antalet spam till ledamöterna öka mycket kraftigt vilket bl.a. fick till följd att det blev svårt för drabbade ledamöter att läsa sin e-post via mobiltelefonen. Ett arbete initierades för att hitta en teknisk lösning

på problemet. Arbetet resulterade i ett särskilt program som automatiskt sorterar misstänkt e-post till en speciell mapp i systemet.

Ledamöternas omdöme om IT-systemen som helhet	2004	2003
Andelen nöjda ledamöter	71	74
Andelen missnöjda ledamöter	9	7
Index	62	67

Information och kunskapsförsörjning. Riksdagsförvaltningen stöder beslutsprocessen med snabb och korrekt information. Det sker bl.a. genom Riksdagskalendern som innehåller en veckoöversikt över kammarens sammanträden och andra sammanträden i riksdagen, riksdagens webbplats, beslut i korthet och riksdagens intranät. På intranätet finns talarlistor och motionstider m.m.

Riksdagsbiblioteket upphandlar böcker, tidningar, tidskrifter samt nyhets- och faktadatabaser och ser till att innehållet blir sökbart och går att nå på biblioteket och/eller via Helgonät. För att göra det enklare för ledamöter och andra interna användare att använda Riksdagsbibliotekets resurser inleddes under året arbetet med att använda ett nytt sökverktyg på många av nyhetssidans databaser. Sökverktyget gör det möjligt att söka i flera olika databaser samtidigt och direkt kunna läsa artiklarna på skärmen. Sökningarna i de elektroniska nyhetsdatabaserna ökade med drygt 12 %.

Trots att alltmer information går att läsa direkt på datorskärmen ökade antalet lån till interna användare. Genom att bl.a. avropa olika ramavtal kunde Riksdagsbiblioteket sänka kostnaderna för en rad nyhets- och faktadatabaser.

Ledamöterna får också hjälp och service i kammarfoajén och i informationsdisken i Bankhallen. I 2004 års serviceenkät gav ledamöterna återigen informationsdiskarna det högsta omdömet.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>Informationsdiskarna</i>		
Andelen nöjda ledamöter i procent	100	99
Andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	100	99
<i>Riksdagskalendern</i>		
Andelen nöjda ledamöter i procent	81	83
Andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	81	83
<i>Riksdagsbiblioteket</i>		
Andelen nöjda ledamöter i procent	61	65
Andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	61	65

Service och förvaltning

Mål för verksamhetsgrenen

Riksdagsförvaltningen skall, inom givna ramar och bestämmelser, tillhandahålla resurser och service av hög kvalitet till ledamöternas, kammarens, utskottens och förvaltningens verksamheter samt till partigrupperna och deras kanslier.

Mot bakgrund av den serviceenkät som genomfördes under året kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen i allt väsentligt har uppfyllts.

Översyn av ersättningslagen. En kommitté tillsattes 2003 för att se över ersättningslagen och företrädarlagen och föreslå en ny, moderniserad lag. Till de uppgifter som ingår i uppdraget hör att föreslå ändrade bestämmelser för pensioner, inkomstgarantier och förmåner för efterlevande med utgångspunkt i det nya pensionsavtalet för statligt anställda (PA 03) samt att utvärdera och ta fram andra alternativ till systemet med generell kostnadsersättning. Kommittén överlämnade sina förslag i januari 2005.

Informationen om ledamöternas ekonomiska villkor har under året kompletterats med nya broschyrer om inkomstgarantier och pensioner. Inför deklarationen fick ledamöterna skriftlig information om gällande regler och rättsfall. Personal från riksdagsförvaltningen och resebyrån har regelbundet funnits i Bankhallen för att svara på frågor om ekonomiska villkor och resor.

Under året har 12 nya riksdagsledamöter tillträtt och 15 ersättare tjänstgjort. Av de 12 som avgick blev 4 invalda i Europaparlamentet. Nya ledamöter och ersättare har erbjudits en personlig introduktion. Ledamöter som avgått, ersättare och ledamöter som varit borta mer än en månad från riksdagsarbetet har fått skriftlig och muntlig information om gällande regler från förvaltningen.

Statistik över pensioner och inkomstgarantier

Antal f.d. ledamöter eller EU-företrädare eller anhöriga som fått olika för-
månar utbetalda under de senaste fyra åren.

Förmån	År 2004 (nov)	År 2003	År 2002	År 2001
Inkomstgaranti	60 11 (EU)	73**	113*	30 2 (EU)
Ålderspension enl. ersättnings- stadgan (1971:1197) och lag (1988:589)	239	233	236	236
Ålderspension enl. 1941 års ersättningsstadga	3	4	6	7
Ålderspension enl. ersättnings- lagen (1994:1065)	84 5 (EU)	74 3 (EU)	83 3 (EU)	47 3 (EU)
Egenlivränta enl. ersättnings- lagen (1994:1065)	18 1 (EU)	15	11	9
Visstidspension	36	47	56	63
Efterlevandepension enl. 1941, 1971, 1988, 1994 års lag	128	126	137	106

* Fr.o.m. den 31 okt. 2002 ökade antalet från 30 till 113 eftersom många ledamöter som avgick i samband med valet fick inkomstgaranti.

** Fr.o.m. nov. 2003 minskade antalet till 73 eftersom 33 av de riksdagsledamöter som avgick vid valet 2002 endast hade rätt till inkomstgaranti i ett år.

EU-parlamentarikerna. Svenska ersättningar, inkomstgarantier och pensioner till Sveriges ledamöter och f.d. ledamöter i Europaparlamentet handläggs av riksdagsförvaltningen. Ett nytt informationsmaterial togs fram till de svenska ledamöterna i Europaparlamentet om de ekonomiska villkoren och om riksdagens EU-arbete. För de riksdagsledamöter som invalts till Europaparlamentet fastställde riksdagsstyrelsen övergångsregler för de ekonomiska villkoren.

Lägre kostnader för årskort till riksdagsledamöter. Årskort på SJ tilldelas numera endast de ledamöter som begär det. För resor fram till december 2004 har 256 ledamöter beställt årskort. 167 ledamöter valde Årskort Guld och 89 Silver Plus-kort. Beslutet om ändrade rutiner för tilldelningen har inneburit en besparing jämfört med 2003 då alla ledamöter tilldelades årskort. Kostnaderna för ledamöternas inrikes flyg har minskat med drygt 2 miljoner kronor från år 2003; bakgrunden är nya statliga ramavtal.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>administrativa rutiner kring arvoden</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	93	94
andelen missnöjda ledamöter i procent	1	1
Index	92	93
<i>administrativa rutiner kring reseräkningar</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	81	77
andelen missnöjda ledamöter i procent	9	8
Index	72	69
<i>informationen om de ekonomiska villkoren</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	79	87
andelen missnöjda ledamöter i procent	4	4
Index	75	83
<i>rutinerna kring attest av fakturor</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	77	78
andelen missnöjda ledamöter i procent	5	6
Index	72	72

Resebyrån får bättre betyg. Resebyrån är den servicefunktion där riksdagsledamöternas uppfattning om servicen förändrats mest markant i positiv riktning. Då den förra enkäten gjordes hade den nya entreprenören endast funnits i riksdagen under ett kvartal. Nöjdhetsindexet ökade med 24 procentenheter till 73 från 49 år 2003. En förklaring till resebyråns förbättrade resultat är att personalen var ny i riksdagen 2003.

Ledamöternas uppfattning om resebyrån	2004	2003
andelen nöjda ledamöter i procent	77	58
andelen missnöjda ledamöter i procent	4	9
Index	73	49

Säkerhet och sårbarhet. En risk- och sårbarhetsanalys påbörjades under året i syfte att granska vilken sårbarhet och vilka risker som kan finnas när det gäller säkerheten inom riksdagen. Analysen skall också innehålla planer och förberedelser som syftar till att identifiera, förebygga, motverka och begränsa sårbarhet och risker. Arbetet skall vara klart hösten 2005. Vissa delar av analysen avslutades under 2004 och har resulterat i tydligare besöks- och säkerhetsrutiner.

Ett utbyte av nuvarande säkerhetsanläggning påbörjades också under året. Som ett resultat av detta kommer nya passerkort att införas. Utbytet av passerkorten påbörjades under december 2004.

Under första halvåret 2004 var nästan en tredjedel av bevakningsenhetens tjänster vakanta. Det resulterade i att kostnaderna för övertid och inhyrd personal steg och att kvaliteten på arbetet i entréerna periodvis försämrades. Vid utgången av 2004 var i stort samtliga vakanser tillsatta.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>hjälp i entréerna</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	91	92
andelen missnöjda ledamöter i procent	2	0
Index	89	92
<i>service med nycklar och kort</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	88	87
andelen missnöjda ledamöter i procent	1	2
Index	87	85

Fastighetsfrågor. Arbetet med tätskärmar runt Helgeandsholmen för att långsiktigt säkra Riksdagshusens trägrundläggning påbörjades i januari 2004. Inledningsvis uppfördes en temporär etableringsbyggnad i Stallkanalen. Under senhösten inleddes arbetena med tätskärmen med start i den norra delen av Helgeandsholmen. Tätskärmen anläggs av tät stående betongpelare utförda med s.k. jettingteknik. I tätskärmen kommer en ny dammlucka i Stallkanalen också att ingå. Utgifterna 2004 uppgick till ca 45 miljoner kronor.

Renoveringen av plenisalen startade också under året. Renoveringen skall vara helt klar när riksdagen öppnar igen efter valet 2006. Under sommaruppehållet 2004 gjordes förändringar av läktaren för att förbättra möjligheterna till utrymning och för att skapa nya rullstolsplatser. Läktaren fick därför en glasad barriär utmed läktarens framkant. Kostnaderna för renoveringen uppgick till ca 7 miljoner kronor 2004.

Delar av riksdagsförvaltningens administrativa kontor och tidningen Från Riksdag & Departement flyttade i juni 2004 till nya kontorslokaler på Jakobsgatan 6. Sammanlagt berördes ca 80 personer av flytten. Anledningen till flytten samt utökningen av riksdagsförvaltningens lokalbestånd var reformen om utökat stöd till riksdagsledamöterna i form av fler politiska sekreterare.

Förändringar har också gjorts för att ge Socialdemokraterna ett samlat partikansli. Till de lokaler Socialdemokraterna lämnade i Riksdagshuset flyttade utredningstjänsten. Även infocentrum flyttade till nya lokaler i Riksdagsbibliotekets foajé. I samband med omflyttningarna har lokaler renoverats och i vissa fall byggts om.

Fastigheterna i kvarteren Mercurius och Neptunus anslöts till den nya anläggningen för reservkraft. För att ytterligare säkra elförsörjningen av Riksbyggnaderna har en alternativ försörjningskabel anslutits.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>arbetsmiljön i arbetsrummet</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	83	84
andelen missnöjda ledamöter i procent	7	7
Index	76	77
<i>arbetsmiljön i sammanträdesrum</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	56	55
andelen missnöjda ledamöter i procent	18	14
Index	38	41
<i>sin övernattningsbostad</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	55	49
andelen missnöjda ledamöter i procent	3	4
Index	52	45
<i>luft/ventilation</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	51	48
andelen missnöjda ledamöter i procent	26	27
Index	25	21

Registratur. Antalet registrerade ärenden i det centrala diarieföringssystemet minskade under riksmötet 2003/04. Den stora minskningen kan till viss del förklaras av att diarieföringen ändrats så att den sker på ett mer ärendenriktat sätt.

Centralt diarieförda handlingar			
2003/04	2002/03	2001/02	2000/01
2 231	4 107	5 093	4 715

Upphandlingar och avrop från statliga ramavtal. Under 2004 har riksdagsförvaltningen gjort 11 upphandlingar enligt de bestämmelser i lagen om offentlig upphandling (LOU) som gäller vid upphandlingar över de s.k. tröskelvärdena och 27 upphandlingar enligt de regler som gäller under tröskelvärdena. Antalet upphandlingar över tröskelvärdena har minskat och upphandlingar under tröskelvärdena har ökat vid jämförelse med föregående år. Under året upphandlades bl.a. ett säkerhetssystem, språkutbildning och restaurangentreprenör. Vid 5 upphandlingar har anbudsgivare begärt en överprövning av riksdagsförvaltningens beslut i länsrätten – i ett fall även i kamrarrätten. Domstolarna har i samtliga fall avslagit anbudsgivarnas ansökningar.

Antalet direktupphandlingar, dvs. upphandlingar som inte görs enligt bestämmelser i LOU, ökade från 70 år 2003 till 100 år 2004 men det totala värdet av gjorda direktupphandlingar har sjunkit med ca 30 % (från ca 18 miljoner kronor till drygt 12 miljoner kronor).

Nytt ständsprotokoll utgivet. Prästeständsprotokollen från 1746–1747 års riksdag gavs ut i bokform under året och borgarståndetsprotokollen för 1751–1752 års riksdag bearbetades för senare tryckning.

Dataförändringar. Under slutet av 2004 startade utbytet av operativsystemet NT4 till Windows XP. Bytet innebär en rad förbättringar, som exempelvis bättre licenskontroll och ökad säkerhet. Utbytet har också skapat förutsättningar för att planera en installation av ett särskilt övervakningssystem som kan förvarna om var störningar kan uppstå innan de inträffar. Detta gör det möjligt att både förhindra och förkorta driftstopp.

Arbetet i det s.k. distributionsprojektet fortsatte under året. Projektets syfte är att bygga upp en ny databas för lagring, analys och spridning av riksdagens officiella information inklusive riksdagstryck, EU-dokument och riksdagens planeringsinformation. Under året har vissa svagheter framkommit beträffande den nya databasen.

E-post och datavirus. Riksdagens IT-system har inte ”smittats” av de stora virusutbrott som drabbat e-post över Internet. Meddelanden från virusmittade datorer på Internet har dock varit ett stort problem för riksdagens IT-system.

Under året hanterades ca 15 miljoner e-postmeddelanden varav ca 6,2 miljoner var interna. Varje vecka rensas ca 100 inkommande meddelanden från virus. Ett ständigt växande problem är s.k. spam och massutskick. Av den stora ökningen av meddelanden från Internet – ca 5 miljoner fler i år än 2002 – härrör ca 4 miljoner från smittade meddelanden och 1 miljon är spam.

Fler samtal till helpdesk. Antalet samtal till helpdesk ökade med ca 1 000 till över 26 000 samtal. Drygt hälften av dem som ringde fick kontakt inom 10 sekunder, en förbättring med 4 % från föregående år. Trots det förlorades 2 925 samtal av olika skäl. En trolig orsak till att samtalen ökade var de problem som ledamöterna hade med att från sin hem-pc koppla upp sig till riksdagen. Problemen kunde lösas under året. Kostnaderna för helpdesk uppgick under året till ca 4 miljoner kronor.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>hjälpen från helpdesk</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	95	92
andelen missnöjda ledamöter i procent	2	1
Index	93	91

IT-utbildning. Antalet som fick IT-utbildning minskade från 999 år 2003 till 588. Minskningen beror främst på att resurser lagts på att ta fram nytt utbildningsmaterial inför uppgraderingen av standardutbudet i riksdagens datorer. Efterfrågan på utbildning har också minskat. En trolig orsak är att ledamöter och anställda inväntat uppgraderingen till Windows XP.

Barnverksamheten har under året tagit emot barn till ledamöter under 1 946 timmar.

År	Antal barn	Ålder	Omsorgstimmar
1998	29	3 mån. till 13 år	1 539
1999	28	3 mån. till 10 år	1 936
2000	22	6 mån. till 14 år	3 284
2001	33	9 mån. till 15 år	3 086
2002	33	4 mån. till 11 år	2 128
2003	41	2 mån. till 12 år	2 282
2004	40	4 mån. till 11 år	1 946

Lokalbokning. Under året bokfördes 4 870 sammanträden i riksdagens lokaler, en ökning med 50 % jämfört med året innan. Bokningarna avser såväl stora konferenser i kammarsalarna som mindre sammanträdesrummen.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>servicen med lokalbokning för konferenser</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	91	92
andelen missnöjda ledamöter i procent	2	0
Index	89	92

Riksdagens interntryckeri. Efterfrågan på tryckeritjänster ökade från ledamöter och förvaltning. Beställningarna av färgtryck ökade särskilt kraftigt, med 50 %. Antalet trycksidor uppgick till 5,9 miljoner sidor. Interntryckeriet tryckte också ca 1,4 miljoner sidor åt Riksrevisionen.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>kopieringshjälp från interntryckeriet</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	39	39
andelen missnöjda ledamöter i procent	0	0
Index	39	39
<i>övriga kopieringsmöjligheter</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	61	73
andelen missnöjda ledamöter i procent	3	4
Index	58	69

Prao. Under året har 63 elever praktiserat i riksdagen. Ledamöter har fått hjälp att upprätta program och att genomföra praktiken för eleverna, som antingen studerade i gymnasieskolan, vuxenutbildningen eller i grundskolan.

Nya reseregler. Riksdagsförvaltningen tog under året fram reviderade regler för de anställdas tjänsteresor. De nya reglerna fastställer bl.a. ansvarsfördelningen vid planering och uppföljning av tjänsteresor. Regeländringarna gäller från 2005. Från samma datum gäller nya bestämmelser som bl.a. innebär en ökad restriktivitet när det gäller att tilldela tjänstemän s.k. företagskort.

Grundservice. Förtätningen med arbetsplatser i bl.a. fastigheterna Neptunus och Mercurius har gjort städningen mer ergonomiskt svårhanterlig. Några ytterligare lokalvårdare har inte anställts. I stället köper riksdagen städtjänster till de verksamheter som flyttat till Jakobsgatan 6. Genom interna omorganiseringar fick våningsservice ökade resurser för att servicen skulle räckas till det ökande antalet politiska sekreterare. Servicen fortsatte att bli alltmer tekniskt kvalificerad och inbegrep i allt högre grad teknisk hjälp med datorer och skrivare.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>lokalvården i arbetsrummen</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	86	81
andelen missnöjda ledamöter i procent	6	5
Index	80	76
<i>lokalvården i allmänna utrymmen</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	87	85
andelen missnöjda ledamöter i procent	2	7
Index	85	78

Lokalvården fick mycket goda omdömen, både av ledamöter och partikanslianställda. Lokalvården i allmänutrymmen fick indexet 85 år 2004, jämfört med 78 året innan, vilket medförde att denna service hamnade bland de 10 mest uppskattade servicefunktionerna av totalt 42. Inte mindre än 86 % av ledamöterna angav att de var nöjda med servicen. Indexet för lokalvården i arbetsrummet ökade till 80 år 2004 från 76 år 2003. Därmed hamnade denna service bland de 16 mest uppskattade servicefunktionerna. Så många som 87 % av ledamöterna angav att de var nöjda med servicen.

Information till allmänheten

Mål för verksamhetsgrenen

Riksdagsförvaltningen skall bidra till att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet och genom aktiv information verka för att intresset för och kunskaperna om riksdagen och dess arbete ökar.

Mot bakgrund av den serviceenkät som genomförts och andra utvärderingar och analyser inom informationsområdet kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen i allt väsentligt har uppnåtts.

Annonsering av kammardebatter och offentliga utfrågningar infördes i ett fyrtiotal tidningar och hade ungefär samma omfattning som året innan. Den externa utvärdering som gjordes i slutet av 2003 analyserades under 2004. Resultatet av analysen pekar på att riksdagens annonser uppmärksammas av få och läses av ännu färre. Ett arbete med att ta fram en ny plan för annonsering har därför påbörjats.

Webbinformation. Jämfört med föregående år var ökningen av antalet besök på riksdagens webbplats blygsam. Av besökarna svarade 83 % att de delvis eller helt och hållet funnit den information de sökt. Mätningar och utvärderingar visar att den viktigaste faktorn för att besökare skall återkomma är att webbplatsen innehåller adekvat och intressant information.

Arbetet med en ny mer lättnavigerad, användarvänlig och sammanhållen webbplats krävde stora insatser under 2004. Den nya webbplatsen kommer att innehålla information som tagits fram speciellt för webbplatsens prioriterade målgrupper, som är allmänheten, massmedierna och utbildningsväsendet. Till nyheterna hör också ett nytt pedagogiskt webbspel för högstadie- och gymnasieelever. Lanseringen av den nya webbplatsen är planerad till första halvåret 2005.

EU-upplysningen, som fått utökade resurser, utvecklade en egen webbplats. Den öppnades i oktober 2004 och hade då en helt ny form och struktur. På webbplatsens startsida publiceras dagligen en eller flera nyhetsartiklar. Mediernas andel bland frågeställarna ökade kraftigt. Det kan ha ett samband med att EU-upplysningen hållit seminarier som varit riktade till journalister. Av EU-upplysningens frågeställare fortsatte emellertid två tredjedelar att använda sig av telefonen.

Riksdagens webbplats

	2004	2003	2002	2001	2000
Antal besök på					
www.riksdagen.se	4 837 789	4 748 971	3 958 188	3 071 408	2 522 063
EU-upplysningens webbplats	914 385	577 020	324 446	259 395	259 821

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>webbplatsen som informationskälla i arbetet</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	84	76
andelen missnöjda ledamöter i procent	2	2
Index	82	74

Förfrågningar. Frågorna om riksdagen och dess arbete från medier och allmänhet ökade både per telefon och per e-post. Sedan riksdagens webbplats kom till 1996 har telefonsamtalen successivt minskat. Den trenden bröts 2004.

Förfrågningarna till EU-upplysningen per telefon eller e-post minskade jämfört med 2003, då antalet frågor var rekordstort på grund av folkomröstningen om euron. EU-upplysningen utökade sina telefontider under några veckor före valet till Europaparlamentet i juni.

Frågor om riksdagen och dess beslut

	2004	2003	2002	2001	2000
per telefon	10 044	9 923	12 744	12 465	12 460
per e-post	4 524	4 491	4 487	3 776	2 395

Frågor till EU-upplysningen

	2004	2003	2002	2001	2000
	9 691	15 360	7 734	9 155	8 188

Människor med särskilda behov. Under 2004 fortsatte insatserna för att öka tillgängligheten till riksdagens information. Särskilda målgrupper var personer med funktionshinder samt personer med en annan etnisk eller kulturell bakgrund. Försök inleddes 2004 med egna avdelningar på serbiska, bosniska, kroatiska, spanska och persiska på riksdagens webbplats. En särskild broschyr togs fram om riksdagens informationsutbud för människor med särskilda behov. De teckentolkade visningarna av riksdagen fortsatte. På EU-upplysningens webbplats finns nu basfaktum om EU översatta till tio invandrarpråk, text på lättläst svenska, teckenspråksfilm och talsyntes.

Minskade anslag till tidningen Från Riksdag & Departement (R&D). Riksdagsstyrelsen beslutade i oktober 2004 att ytterligare diskussioner skulle föras om R&D:s framtid. Styrelsen beslutade även att minska R&D:s anslag med 1,5 miljoner kronor till 4 miljoner kronor. Dessutom fastställde styrelsen en ändrad redaktionell policy för R&D. Under 2004 kom R&D ut med 40 nummer. Sidantalet minskade något för att ge en mjukare anpassning till kommande besparingar. Den beräknade upplagan var i december nära 18 000, vilket är en högre siffra än andra år under 2000-talet, bortsett från 2003 då upplagan var 19 000. Besöken på R&D:s webbplats ökade till nära 2 000 besök per dag i december 2004 mot drygt 1 300 under samma månad 2003.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>Tidningen från Riksdag & Departement</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	67	72
andelen missnöjda ledamöter i procent	14	13
Index	53	59

Försäljningen av riksdagstryck fortsatte att minska, vilket troligen är en följd av att allt riksdagstryck finns på riksdagens eller regeringens webbplats.

Tre regionala riksdagshörnor invigdes i februari 2004. Hörnorna finns på stadsbiblioteken i Göteborg, Malmö och Sundsvall. Huvudintrycket är att hörnorna hittills fungerat väl. Verksamheten kommer att utvärderas under 2005. I riksdagshörnan i Malmö har också talmannen medverkat. Riksdagsbiblioteket höll kurser om riksdagsarbetet och riksdagstrycket för bibliotekari-er vid riksdagshörnorna i Malmö och Göteborg.

Verksamheten vid de regionala riksdagshörnorna

	Antal ledamöter som medverkat	Antal aktiviteter
Göteborg	41	49
Malmö	11	12
Sundsvall	7	23

TV och webb. Ytterligare en kameraanläggning installerades under året för att möjliggöra inspelningar från det växande antalet offentliga utfrågningar. Den placerades i förstakammarsalen.

Alla kammarsammanträden direktsänds via webb-TV. I genomsnitt har 133 besök gjorts varje sändningsdag, vilket är en ökning jämfört med föregående år då besökssiffran var ca 100 besök per dag. De offentliga utfrågningarna har i genomsnitt haft ca 75 besök via webb-TV, en minskning från föregående år. Ett projekt inleddes hösten 2004 för att göra riksdagens interna videoarkiv tillgängligt via riksdagens webbplats. Projektet beräknas vara klart i februari 2005.

Bibliotekslån. Riksdagsbibliotekets utlåning till externa låntagare fortsatte att öka, men antalet besökare som kom till biblioteket minskade med nära 2 000 personer till ca 68 000 personer. I den siffran ingår sedan sommaren också besöken på infocentrum. De virtuella besöken ökade i stället med ca 12,9 % jämfört med föregående år.

Externa låntagare

2004	2003	2002	2001	2000
25 451	23 546	18 967	19 629	18 878

Öppet hus ordnades för sjunde gången den 13 november 2004. Omkring 4 500 besökare kom till riksdagen där ett 60-tal riksdagsledamöter fanns på plats. En av programpunkterna var frågestunden ”Frågan är fri” som leddes av talmannen. Nära 1 000 personer deltog i guide turer i riksdagens hus.

Infocentrum flyttade i juni till nya lokaler i Riksdagsbibliotekets entré. En anledning till flytten är att besöken minskat i takt med att alltfler på egen hand hittar den information de söker på riksdagens webbplats. Omorganisation och flytt medförde att färre politikerträffar och caféer arrangerades, och därmed minskade också antalet besökare på sådana arrangemang kraftigt.

Antalet besökare på politikerträffar och cafésammankomster

2004	2003	2002	2001
189	730	589	1 185

Skolbesök och visningar. Antalet besökare på visningar – både gruppvisningar och skolvisningar/besök – ökade, men inte till samma nivå som valåret 2002. Av tiderna för planerade gymnasievisningar var 66 % bokade.

	2004	2003	2002	2001
Antalet besökare på gruppvisningar (exklusive ledamotsgrupper)	29 913	28 886	31 521	27 665
Antalet besökare på skolvisning/besök	17 299	16 548	18 906	16 432
Sommarvisningar, antal nöjda i %	93,0	65,0	88,0	81,0
Bokningsgrad för gymnasiebesök i %	66,1	62,8	71,5	67

Demokratiwerkstad. Under året startade ett projekt med namnet Demokratiwerkstad. Målet med projektet är att skapa en ny form av skolbesök för högstadiel elever, som främst går ut på att eleverna själva får pröva på politikerrollen. Syftet är att utveckla elevernas kunskaper om riksdagen och den parlamentariska demokratin.

Ungdomens riksdag. Sammanlagt 349 gymnasieelever från 85 gymnasieklasser deltog den 19 mars 2004 i Ungdomens riksdag som då arrangerades för fjärde gången. Deltagarna fick pröva på hur det är att vara riksdagsleda-

mot. De 85 klasserna hade kvalificerat sig genom att skriva motioner. En utvärdering visar att 60 % av deltagarna ansåg att Ungdomens riksdag fungerat mycket bra. Över 90 % svarade att deras kunskaper om riksdagen ökat ganska mycket eller mycket.

Externa kurser inom informationsområdet. Kurser till vidareinformatörer (journalister, lärare och bibliotekarier) har genomförts under året. Kurser om EU gavs under 50 tillfällen med 1 507 deltagare och särskilda kurser om riksdagen hölls för journalister och informatörer. Inga endagarskurser för lärare hölls under året.

Internationell verksamhet

Mål för verksamhetsgrenen

Riksdagsförvaltningen skall göra det möjligt för riksdagen att aktivt möta de krav som det internationella samarbetet och internationella åtaganden medför.

Riksdagsförvaltningen har i allt väsentligt uppfyllt målet för den internationella verksamheten.

Riksdagens internationella kontakter har på senare år blivit mycket intensiva. Nationellt och internationellt politiskt beslutsfattande blir alltmer sammanflätat som en följd av internationaliseringen. Sveriges EU-medlemskap har förstärkt denna trend. Samtidigt som riksdagen utför sin konstitutionella uppgift att granska regeringen och dess arbete har den utökat sina internationella kontaktytor.

Deltagandet i de parlamentariska delegationerna till Interparlamentariska unionen, Europarådet och Nordiska rådet är av gammalt datum, liksom praxis att regeringens delegation till FN:s generalförsamling även innehåller riksdagsledamöter. På senare år har också ett antal nya parlamentariska församlingar bildats. Sverige har mot bakgrund av den politiska utvecklingen i omvärlden beslutat att, på såväl regerings- som parlamentarikersidan, delta i ett antal nya forum. Vidare har ledamöternas engagemang i specialinriktade parlamentariska organ blivit alltmer omfattande. Det bör dock understrykas att riksdagsledamöterna i samtliga dessa forum – oavsett hur de har utsetts – formellt inte representerar riksdagen utan endast sig själva och sitt parti.

Talmannen. Riksdagens talman Björn von Sydow var under 2004 värd för en rad internationella besök. Talmannen gjorde också flera besök i utlandet, i första hand som ledare för större riksdagsdelegationer. Han besökte bl.a. Italien, Slovakien, USA, Skottland, England och Ungern. Vidare har han deltagit i Europarådstalmanmötet i Strasbourg, det nordiska talmansmötet i Oslo, EU-talmansmötet i Haag och förmöten för den andra globala talmanskonferensen i New York 2005.

Ledamöternas internationella arbete. Riksdagens internationella kansli (RIK) har under året biträtt riksdagens ledamöter i deras internationella arbete. Arbetet har till stor del skett i de interparlamentariska församlingarna, i första hand i Nordiska rådet, i Europarådets och i OSSE:s parlamentariska församlingar, vars delegationer (sammanlagt 34 ledamotsplatser och lika många suppleantsplatser) utses av kammaren. Till detta kommer de internationella delegationer som riksdagsstyrelsen har utsett, bl.a. delegationerna till Interparlamentariska unionen (IPU), Natos parlamentariska församling och den nybildade Euromedförsamlingen. Sammanlagt har ca 100 riksdagsledamöter utsetts för att uppfylla riksdagens internationella åtaganden gentemot

dessa organisationer. RIK har medverkat med sekretariatsresurser till det internationella arbetet.

Svenska ledamöter har fått viktiga poster och specialuppdrag som krävt extra insatser både av dem själva och av riksdagsförvaltningen. I första hand gäller det specialuppdrag inom OSSE:s och Europarådets parlamentariska församlingar. Andra områden där ledamöterna medverkat aktivt under året är inom det arktiska samarbetet, inom östersjösamarbetet och som valobservatörer.

År 2004 var Sverige värd för Nordiska rådets session. Den ägde rum i riksdagen den 1–3 november och hade över tusen deltagare.

Riksdagsledamöter deltog på sedvanligt sätt i en del av FN:s generalförsamling inom ramen för den svenska regeringsdelegationens arbete.

Samarbetet med Vietnam. Samarbetet mellan riksdagen och den vietnamesiska nationalförsamlingen fortsatte med en rad aktiviteter. Samarbetet är baserat på det nya fyraåriga avtal som tecknades 2003 om parlamentariskt samarbete med huvudinriktning på de folkvalda. Sida finansierar verksamheten, som fortsätter att vara inriktad på områdena information och kunskapsuppbyggnad samt parlamentets kontrollmakt.

Östtimor. Riksdagen arrangerade ett seminarium i Östtimors huvudstad Dili för att stödja uppbyggnaden av ett väl fungerande parlament i landet.

Demokratiseminarium. Ett särskilt demokratiseminarium, finansierat av Sida, arrangerades för tjänstemän från parlamenten på västra Balkan.

Ledamöternas enskilda internationella engagemang. Exempel på nätverk i riksdagen med internationell anknytning är AWEPA (Association Western European Parliamentarians for Africa), Föreningen för bekämpandet av okontrollerad spridning av lätta vapen, Globe Europe – miljönätverket i Sveriges riksdag, Parliamentarians for Global action, Parlamentarisk samling för en human flyktingpolitik och Riksdagsgruppen för mänskliga rättigheter. RIK har medverkat vid planering, besök och konferenser även i sådana sammanhang. Det gäller exempelvis en parlamentarikerkonferens mot spridning och användning av lätta vapen som hölls i riksdagen i september 2004.

Bilaterala vänskapsföreningar. Numera finns i riksdagen parlamentariska vänskapsgrupper för kontakter med parlament i så skilda länder som USA, Storbritannien, Eritrea, Frankrike, Grekland, Israel, Japan, Palestina, Polen, Ryssland, Schweiz, Slovenien, Taiwan, Tibet, Tyskland, Ukraina och Vitryssland.

Ledamöternas uppfattning om	2004	2003
<i>Riksdagens internationella kansli</i>		
andelen nöjda ledamöter i procent	49	41
andelen missnöjda ledamöter i procent	1	1
Index	48	40

IT-stöd i Strasbourg. Den svenska Europarådsdelegationen har vid två sessioner i Strasbourg på plats fått stöd av tekniker från IT-avdelningen, som samtidigt undersökt möjligheterna för en snabbare, enklare och säkrare uppkoppling mot Internet.

Uppgifter till andra länder. En stor del av utredningstjänstens uppdrag har gällt förhållanden i andra länder. Utredningstjänsten har också hjälpt ett 40-tal parlament och internationella organisationer med omfattande uppgifter om svenska förhållanden. Flertalet av dessa uppdrag har förmedlats av organisationen European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD).

IPEX, InterParliamentary EU information eXchange, har fortsatt sitt arbete. Från IPEX nuvarande webbplats finns länkar till EU-relaterad information för de deltagande länderna. Webbplatsen har en provisorisk karaktär. En mer permanent webbplats skall vara färdig före sommaren 2005. Där kommer dokument från EU-kommissionen att finnas och där kommer de deltagande länderna att kunna visa sin preliminära inställning till vissa EU-förslag, speciellt i frågor som rör subsidiaritetsprincipen.

Styrgruppen för IPEX leds av riksdagsdirektören Anders Forsberg och består av representanter för parlamenten i Sverige, Danmark, Frankrike, Italien, Storbritannien och Polen samt för ECPRD.

EPRI, European Parliament Research Initiative, har bl.a. till uppgift att arrangera konferenser för parlamentariker i EU-länderna inom informations- och kommunikationsteknik. Den 27–28 oktober 2004 arrangerade riksdagen en konferens i andrakammarsalen som hade drygt 100 deltagare från ett 20-tal nationella parlament.

Översättningar. De engelska webbsidorna på riksdagens webbplats, faktabladen och andra publikationer på engelska har uppdaterats efter valet. Löpande översättnings- och granskningsuppdrag inkluderar pressmeddelanden, webbsidor, brev, konferensmaterial och språkkonsultationer.

Från maj 2004 översätts pressmeddelandena från EU-nämndens sammanträden till engelska. De publiceras också på riksdagens engelska webbplats.

Talmansbesök under 2004 som talman Björn von Sydow varit värd för
Sri Lankas talman Joseph Michael Perera,
Sloveniens talman Borut Pahor,
Estlands talman Ene Ergma,
Ålands talman Viveka Eriksson,
den tyska förbundsdagens talman Wolfgang Thierse,
Islands talman Halldór Blöndal,
Tjeckiens talman Lubomir Zaoralek.

Exempel på andra utländska företrädare som talmannen tagit emot:
Östtimors president Xanana Gusmão,
Estlands premiärminister Juhan Parts,
Nicaraguas president Enrique Bolaños,
Europarådets MR-kommissionär Gil Robles,
Cyperns utrikesminister Georgios Iacovou,
Kazakstans president Nursultan Nazarbajev,
Bulgariens premiärminister Simeon Saxe-Coburg-Gotha,
Nigerias president Olusegun Obasanjo,
Polens premiärminister Marek Belka.

Riksdagens personal

Antalet tillsvidareanställda uppgick till 638 personer vid utgången av år 2004, 14 fler än vid utgången av år 2003. Det genomsnittliga antalet anställda under året var 629. Räknat i årsarbetskrafter har antalet ökat till 560 år 2004 från 553 året innan. Det genomsnittliga antalet årsarbetskrafter var 558 under 2004.

Ökningen av antalet tillsvidareanställda beror bl.a. på att EU-upplysningen och bevakningsenheten har fått tre nya medarbetare vardera. Bevakningsenheten har dessutom tillsatt ett antal tjänster som tidigare varit vakanta och som tidigare täcktes genom inhyrd extra personal. På flera enheter har man haft personer deltidssjukskrivna eller på rehabilitering och för att kompensera för arbetskraftsbortfallet har man i viss utsträckning anställt vikarier.

Relationen mellan antalet män och antalet kvinnor är oförändrad jämfört med föregående år. Vid utgången av år 2004 hade riksdagsförvaltningen 368 kvinnor (58 %) och 270 män (42 %) anställda. Bland de anställda under 50 år är könsfördelningen jämnare, 53 % är kvinnor och 47 % är män. Bland utskottsorganisationens föredragande är 55 % kvinnor och bland utredarna är 47 % kvinnor.

Riksdagsförvaltningens åldersstruktur. Medelåldern för de anställda är 45,5 år. En knapp tredjedel (31 %) av de anställda är under 35 år och medianvärdet är 45 år, dvs. 50 % av de anställda är under 45 år. Personer som är 55 år eller äldre utgör 28 % av de anställda och 12 % av de anställda är 60 år eller äldre. Inom kansliet för informations- och kunskapsförsörjning samt utskotten är andelen över 50 år högre, 31 % respektive 35 %, medan IT-avdelningen bara har 10 % av sina anställda i det åldersintervallet. Av riksdagsförvaltningens chefer (exkl. sektionschefer) är 13 stycken, dvs. 27 % 60 år eller äldre.

Anställda fördelade på ålder och kön 2004

Intervall ålder	K	M	Totalt	%
-24	4	7	11	2 %
25-29	20	17	37	6 %
30-34	37	29	66	10 %
35-39	50	43	93	15 %
40-44	59	54	113	18 %
45-49	33	32	65	10 %
50-54	43	28	71	11 %
55-59	69	34	103	16 %
60-	53	26	79	12 %
Totalt	368	270	638	100 %

Medelålder 45,5 år

Anställningstid fördelad på kvinnor och män 2004

Intervall anställningstid (år)	K	M	Totalt	%
-1	22	18	40	6 %
1-3	77	69	146	23 %
4-5	38	25	63	10 %
6-10	82	70	152	24 %
11-14	47	35	82	13 %
15-19	56	27	83	13 %
20-24	17	11	28	4 %
25-	29	15	44	7 %
Totalt	368	270	638	100 %

Medelvärde anställningstid

Kvinnor	10,6 år
Män	9,4 år
Totalt	10,1 år

Antalet anställda fördelat på avdelning och kön 2004

Avdelning	K	M	Totalt	% K	% M
Riksdagsdirektören, kammarkansliet, riksdagens utredningstjänst, riksdagens internationella kansli	67	39	106	63 %	37 %
Utskotten, EU-nämnden	78	43	121	64 %	36 %
Administrativa kontoret, ledning och stabsenheter	30	11	41	73 %	27 %
Avd. för intern service	79	80	159	50 %	50 %
IT-avdelningen	27	44	71	38 %	62 %
Kansliet för informations- och kunskapsförsörjning	87	53	140	62 %	38 %
Totalt	368	270	638	58 %	42 %

Personalomsättningen har minskat, främst beroende på arbetsmarknadsläget, och var under året 5,3 %. Som jämförelse var personalomsättningen året innan 8,5 %. Totalt slutade 34 personer sin anställning varav 13 avgick med pension. Under året har 49 personer tillsvidareanställts eller fått långtidsvikariat. Dessutom har flera anställda bytt arbetsuppgifter inom organisationen.

Arbetsmarknadsläget gör att det är många sökande till varje utlyst tjänst. Exempelvis fick förvaltningen 634 sökande till en tjänst som lokalvårdare och 242 sökande till en tjänst som utredare vid utredningstjänsten.

Medelanställningstiden i riksdagsförvaltningen är ca 10 år, vilket är en ökning med närmare ett år jämfört med 2003. Bland föredragandena har 43 % varit anställda i fem år eller mindre och 33 % i tre år eller mindre. Vad gäller utredare har 47 % varit anställda 5 år eller kortare tid.

Den registrerade övertiden har ökat. Under året registrerades 14 940 övertidstimmar jämfört med 13 000 timmar året innan. En stor del av ökningen har skett på bevakningsenheten. Det bör samtidigt noteras att många anställda har avstått rätten till övertidskompensation mot en högre fast lön.

Attitydundersökningen som genomfördes 2003 har följts upp 2004 med enhetsvisa åtgärdsplaner. Åtgärderna varierar beroende på resultatet för respektive enhet.

Den förvaltningsövergripande åtgärdsplanen innefattar bl.a. framtagandet av en förbättrad mål- och resultatstyrningsmodell samt en översyn av riksdagsförvaltningens organisation med början på administrativa kontoret.

En framgångsfaktor för verksamheten är de anställdas kompetens. Att de anställdas kompetens upprätthålls och förstärks i de olika personalkategorierna är därför viktigt.

Under år 2004 har satsningen på kompetensutveckling för personalen skett i ungefär samma omfattning som tidigare år. Totalt har riksdagsförvaltningen under år 2004 använt ca 2 % (drygt 10 miljoner kronor) av anslagsförbrukningen på riksdagsförvaltningens förvaltningsanslag 90:3 för kompetensutveckling. Av dessa medel användes nära 6 miljoner kronor för kansliernas och enheternas egna utbildningsinsatser och dylikt. Resterande del användes för centralt anordnade kompetensutvecklingsåtgärder.

Kompetensförsörjning. Kompetensanalyser har tidigare år utarbetats för olika tjänstekategorier, bl.a. för föredragande och byråassistenter i utskotten. Analyserna har resulterat i utvecklingsplaner som är tänkta att användas i utvecklingssamtalen med medarbetarna. Under 2004 har dessa planer resulterat i olika aktiviteter. Ett internat anordnades för samtliga utskottsassistenter där bl.a. en diskussion fördes om hur arbetsuppgifterna kan komma att förändras i framtiden. Seminarier har också arrangerats på olika teman, såsom utskottens budgetprocess, riksdagen och EU:s framtidsfrågor samt EU, institutionerna och beslutsprocessen.

Utbildningar har anordnats i projektledning, presentationsteknik och processmodellering. Under året har 75 medarbetare deltagit i språkcirklar i engelska eller i franska. Härutöver har specialinriktade utbildningar anordnats, exempelvis har nio stenografer deltagit i en sådan utbildning. Inför anföranden, resor m.m. har medarbetare fått möjlighet till specialträning i engelska. 11 medarbetare deltog i en veckas intensivutbildning i franska och 15 medar-

betare i en veckas intensivutbildning i engelska. Som exempel på ytterligare utvecklingsinsatser kan nämnas möjligheter till livs- och karriärplanering samt kurser i gruppdynamik.

Ett internat för samtliga chefer anordnades under året där bl.a. resultatet av attitydundersökningen diskuterades. Vidare behandlades den framtida kompetensförsörjningen med inriktning på hur riksdagsförvaltningen skall kunna vara en attraktiv arbetsplats. Som ett resultat av attitydundersökningen har satsningar gjorts på förvaltningens olika ledningsgrupper. Cirka 16 chefer har deltagit i s.k. handledningsgrupper. Ett par chefer har gått kurs i gruppdynamik och ett par chefer har deltagit i externa chefsutvecklingsprogram.

För att marknadsföra sig som arbetsplats har riksdagsförvaltningen bl.a. deltagit i juristernas arbetsmarknadsdagar, tagit emot studiegrupper från Jusek och från Göteborgs universitet. Förvaltningen har även samarbetat med Regeringskansliet i ett traineeprogram.

Det årliga **introduktionsprogrammet** för alla nyanställda har genomförts. Programmet har bestått av en obligatorisk del och ett tiotal valfria seminarier. Omkring 35 anställda har deltagit.

Yrkesgrupperna inom riksdagsförvaltningen är många och kompetensprofilerna skiftar inom organisationen. Den kompetensutveckling som sker på kansli- och enhetsnivå avspeglar därför naturligt verksamheternas olika inriktning. Enheter har även gjort studieresor och studiebesök, anställda har deltagit i olika seminarier och nätverk och litteratur har köpts in. Kurser har exempelvis genomförts avseende projektarbete, IT och säkerhet.

Redovisning av sjukfrånvaron

	2004	2003
Total sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	5,1	5,3
Antal årsarbetare*	605	599
Antal individer med sjukfrånvaro	319	307
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro i %	66,7	70,4
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till tillgänglig tid i %	3,4	3,8
Antal individer med sjukfrånvaro	319	307
Antal individer med långtidssjukfrånvaro	44	49
Kvinnors sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	6,4	6,5
Antal kvinnliga årsarbetare	348	348
Antal kvinnor med sjukfrånvaro	206	193
Mäns sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	3,4	3,8
Antal manliga årsarbetare	257	251
Antal män med sjukfrånvaro	113	114
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 eller yngre i % av tillgänglig arbetstid	3,7	5,6
Antal årsarbetare i åldersgruppen 29 år eller yngre	36	41
Antal individer i åldersgruppen 29 år eller yngre med sjukfrånvaro	28	32
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30–49 år i % av tillgänglig arbetstid	5,6	5,5
Antal årsarbetare i åldersgruppen 30–49 år	318	305
Antal individer i åldersgruppen 30–49 år med sjukfrånvaro	167	158
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 eller äldre i % av tillgänglig arbetstid	4,6	5,1
Antal årsarbetare i åldersgruppen 50 år eller äldre	250	253
Antal individer i åldersgruppen 50 år eller äldre med sjukfrånvaro	124	117

*Antalet årsarbetare är inte jämförbart med antalet årsarbetskrafter bl.a. på grund av att sjukledigheter och föräldraledigheter inte är avräknade vid beräkningen av antalet årsarbetare.

Källa: Statistik från Arbetsgivarverket avseende 2004.

Den genomsnittliga **sjukfrånvaron** har minskat från 18 till 15 sjukdagar per anställd vilket innebär en total sjukfrånvaro på 3,8 %. Kris- och stressrelaterade sjukdomars andel av sjukskrivningarna har ökat medan andelen som var sjukskrivna på grund av besvär från nacke, axlar, rygg och armbågar har minskat.

Under år 2004 har antalet långtidssjukskrivningar inom IT-avdelningen ökat. IT-avdelningen har därför, tillsammans med företagshälsovården, bildat en erfarenhetsgrupp med syfte att utifrån samlade erfarenheter av längre arbetsrelaterade sjukskrivningar/överansträngningar formulera möjliga lärdomar samt identifiera olika utvecklingsområden inom verksamheten och ge förslag till utvecklingsinsatser.

Samarbetet med företagshälsovården har utvecklats ytterligare, särskilt när det gäller åtgärder för att förebygga faktorer i arbetsmiljön som kan orsaka psykosociala problem. En fortsatt uppföljning av ergonomin vid enskilda arbetsplatser har också varit en aktuell fråga. Riktade hälsokontroller har erbjudits både riksdagsledamöter och anställda enligt tidigare fastställd plan.

En fortsatt satsning på friskvårdsarbetet inom förvaltningen har inneburit såväl aktiviteter för att främja hälsa och välbefinnande som aktiviteter för att förebygga sjukskrivningar och ohälsa. Ett brett utbud av friskvårdsaktiviteter har erbjudits och möjligheterna till friskvård har tagits till vara av såväl anställda som riksdagsledamöter.

Arbetsmiljöfrågorna kommer alltmer i fokus och får allt större betydelse när det gäller att åstadkomma och behålla en god arbetsmiljö. En särskild satsning på arbetsmiljöområdet har inletts under året. Fokusering kommer också att göras på skyddskommitténs roll och delegering/ansvar av arbetsmiljöarbetet.

Ett dokument för omhändertagande av riksdagsförvaltningens personal vid en krissituation har arbetats fram. Dokumentet beskriver olika krissituationer och vad som måste göras och i vilken ordning. Hjälpmedel i form av checklistor finns också framtagna.

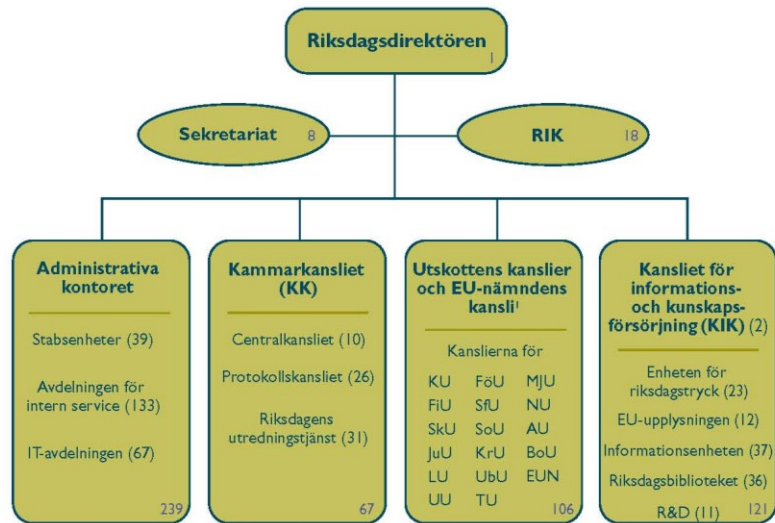
Revidering av riksdagsförvaltningens jämställdhetsplan. Under 2004 har förvaltningens jämställdhetsplan reviderats, och den nuvarande planen gäller för åren 2004 och 2005. Olika aktiviteter har genomförts med anledning av planen. I början av året informerades samtliga anställda att möten och konferenser normalt skall förläggas mellan klockan 09.00 och 16.30 för att förbättra möjligheterna för småbarnsföräldrar att delta. Intervjuer har genomförts med nyblivna "pappor" för att se om förvaltningen har underlättat för dem att ta längre föräldraledigheter. Utvärderingen är inte färdigbearbetad, men det verkar över lag vara främst positiva omdömen.

Den kvinnodominerade lokalvårdsenheten har under 2004 aktivt verkat för att anställa fler män med målsättningen att varannan nyanställd skall vara man.

Ett chefsseminarium på temat "jämställdhet" genomfördes i november. Deltagarna fick bl.a. fördjupad kunskap om bakgrund till och olika aspekter på hur sexuella trakasserier kan ta sig uttryck. Vidare gjordes en genomgång av riksdagsförvaltningens policydokument mot sexuella trakasserier.

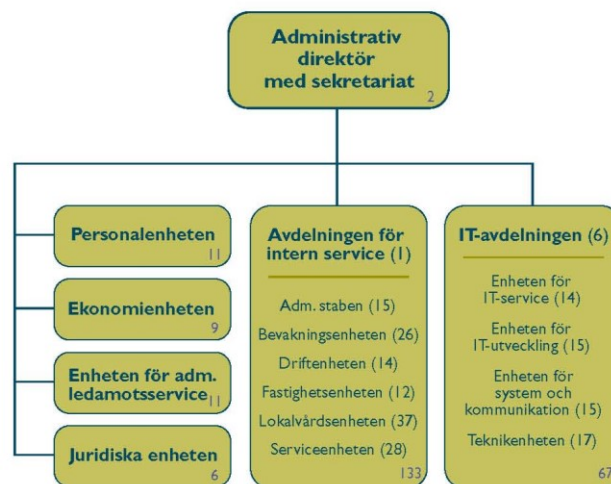
Organisation

Riksdagsförvaltningens organisation 31 december 2004

¹ Följande utskott ingår i utskottsorganisationen: Konstitutionsutskottet (KU), Finansutskottet (FU), Skatteutskottet (SkU), Justitieukskottet (JuU), Lagutskottet (LU), Utrikesutskottet (UU), Försvarsutskottet (FöU), Socialförsäkringsutskottet (SfU), Socialutskottet (SoU), Kulturutskottet (KrU), Utbildningsutskottet (UbU), Trafikutskottet (TU), Miljö- och jordbruksutskottet (MJU), Näringsutskottet (NU), Arbetsmarknadsutskottet (AU), Bostadsutskottet (BoU), EU-nämnden (EUN)

Administrativa kontorets organisation 31 december 2004

Siffrorna anger antal årsarbetskrafter den 31/12 2004.

Finansiell information

Resultaträkning (tkr)

	Not	2004-12-31	2003-12-31
<i>VERKSAMHETENS INTÄKTER</i>			
Intäkter av anslag		1 005 703	984 839
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	58 119	58 792
Intäkter av bidrag		912	523
Finansiella intäkter	2	894	807
<i>SUMMA</i>		<i>1 065 628</i>	<i>1 044 961</i>
<i>VERKSAMHETENS KOSTNADER</i>			
Kostnader för personal och ledamöter	3	-703 132	-700 450
Kostnader för lokaler		-14 428	-12 137
Övriga driftkostnader		-319 437	-325 711
Finansiella kostnader	2	-2 610	-2 871
Avskrivningar och nedskrivningar		-87 660	-67 308
<i>SUMMA</i>		<i>-1 127 267</i>	<i>-1 108 477</i>
<i>VERKSAMHETSUTFALL</i>		<i>-61 638</i>	<i>-63 516</i>
<i>TRANSFERERINGAR</i>			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		323 285	276 445
Lämnade bidrag	4	-323 285	-276 445
<i>SALDO</i>			
<i>ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</i>	5	<i>-61 638</i>	<i>-63 516</i>

Balansräkning (tkr)

	Not	2004-12-31	2003-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Balanserade utgifter för utveckling		1 632	35 200
Rättigheter och andra imateriella anläggningstillgångar		3 507	
<i>SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>	6	5 139	35 200
<i>MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Byggnader, mark och annan fast egendom		978 338	1 004 099
Förbättringsutgifter på annans fastighet		3 981	4 041
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		102 704	107 141
Pågående nyanläggningar		62 518	13 098
<i>SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>	7	1 147 541	1 128 379
<i>FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Andelar i dotterföretag och intresseföretag			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		2 159	2 159
<i>SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>	8	2 159	2 159
<i>VARULAGER M.M.</i>			
Varulager och förråd			1 389
<i>SUMMA VARULAGER M.M.</i>			1 389
<i>FORDRINGAR</i>			
Kundfordringar		1 712	2 041
Fordringar hos andra myndigheter	9	16 223	13 868
Övriga fordringar		328	86
<i>SUMMA FORDRINGAR</i>		18 263	15 995
<i>PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>			
Förutbetalda kostnader		26 777	28 516
Upplupna bidragsintäkter		27	28
Övriga upplupna intäkter		195	230
<i>SUMMA PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>	10	26 999	28 774

	Not	2004-12-31	2003-12-31
<i>AVRÄKNING MED STATSVERKET</i>	11	-83 642	-42 890
<i>KASSA OCH BANK</i>			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	12	94 419	66 052
Kassa, postgiro och bank		30	30
<i>SUMMA KASSA OCH BANK</i>		94 449	66 082
SUMMA TILLGÅNGAR		1 210 908	1 235 088
SKULDER			
<i>MYNDIGHETSKAPITAL</i>			
Statskapital	13	80	-
Balanserad kapitalförändring	14	991 680	1 055 196
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	5	-61 638	-63 516
<i>SUMMA MYNDIGHETSKAPITAL</i>		930 122	991 680
<i>AVSÄTTNINGAR</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	769	1 217
<i>SUMMA AVSÄTTNINGAR</i>		769	1 217
<i>SKULDER M.M.</i>			
Lån i Riksgäldskontoret	16	129 922	102 416
Skulder till andra myndigheter	17	18 048	17 787
Leverantörsskulder		70 228	56 141
Övriga skulder	18	14 359	13 878
<i>SUMMA SKULDER M.M.</i>		232 557	190 222
<i>PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>			
Upplupna kostnader		37 634	41 268
Övriga förutbetalda intäkter		9 826	10 701
<i>SUMMA PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>	19	47 460	51 969
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 210 908	1 235 088
STÄLLDA PANTER		-	-
ANSVARSFÖRBINDELSER		-	-

Anslagsredovisning 2004-12-31

(tkr)	Ingående överfö- rings- belopp	Årets till- delning enl. an- slags- direktiv	In- drag- ning /för- delade anslags- belopp	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående överfö- rings- belopp
Anslag 1:90:2, ramanslag						
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	28 703	634 265	-	662 968	640 618	22 350
Anslag 1:90:3, ramanslag Not 20						
Riksdagens förvaltnings- kostnader	20 210	556 942	-	577 152	516 598	60 554
Anslagspost 1	-150	506 942	-	506 792	487 396	19 396
Anslagspost 2	20 360	50 000	-	70 360	29 202	41 158
Anslag 1:90:6, ramanslag Not 21						
Stöd till politiska partier	9 718	156 200	-	165 918	171 396	-5 478
Anslag 2:90:2, ramanslag Not 24						
Riksdagens revisorer	520	-	-	520	520	0
Anslagspost 2						
Riksdagsförvaltningens disposition	520	-	-	520	520	0
Anslag 2:90:3, ramanslag Not 25						
Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader	674	-	-	674	-64	738
SUMMA TOTALT	59 825	1 347 407		1 407 232	1 329 068	78 164

Finansiella villkor:*Anslagskredit*

Anslag 1:90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	63 427
Anslag 1:90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	
Anslagspost 1	50 694
Anslagspost 2	5 000
Anslag 1:90:6 Stöd till politiska partier	6 560
Anslag 2:90:2 Riksdagens revisorer	-
Anslag 2:90:3 Riksdagens revisorer:	
Avvecklingskostnader	-

Redovisning mot inkomsttitel

Riksdagsförvaltningen redovisar inte mot någon inkomsttitel.

Bemyndiganden: Inga.

Finansieringsanalys (tkr)

	2004		2003		
DRIFT					Not
Kostnader		-1 029 956		-1 039 798	22
Finansiering av drift					
Intäkter av anslag	1 005 703		984 839		
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	57 998		58 580		23
Intäkter av bidrag	912		523		
Övriga intäkter	894		807		
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 065 507		1 044 749	
Ökning (-)/minskning (+) av lager		1 389		1 438	
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar		-493		649	
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder		-2 091		6 140	
Kassaflöde från/till drift		34 356		13 178	
INVESTERINGAR					
Investeringar i finansiella tillgångar					
Investeringar i materiella tillgångar		-83 779		-56 155	
Investeringar i immateriella tillgångar		-3 210		-6 663	
Summa investeringsutgifter		-86 989		-62 818	-62 818
Finansiering av investeringar					
Lån från Riksgäldskontoret		56 955		36 670	
– amorteringar		-29 449		-15 800	
Andra långfristiga lån					
– amorteringar					
Ökning/minskning av statskapital med medel som erhållits från/tillförts statsbudgeten		80			
Försäljning av anläggningstillgångar		251		752	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		27 837		21 622	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		12 411	12 411	343	343
Kassaflöde från/till investeringar		-46 741		-40 853	

	2004	2003
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Lämnade bidrag	-323 285	-276 445
Utbetalningar i transfereringsverksamhet	-323 285	-276 445
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel från statsbudgeten	323 285	276 445
S:a medel som erhållits för finansiering av transfereringsverksamhet	323 285	276 445
Kassaflöde från/till transfereringar	0	
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-12 385	-27 675
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		
Likvida medel vid årets början	23 192	50 867
Ökning (+)/minskning (-) av kassa och postgiro	0	
Ökning (+)/minskning (-) av tillgodohavande RGK	28 366	-14 279
Ökning (+/-)/minskning (-/+) av avräkning med statsverket	-40 751	-13 396
Summa förändring av likvida medel	-12 385	-27 675
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	10 807	-23 192

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2004	2003	2002	2001	2000
Låneram hos Riksgäldskontoret	450 000	350 000	192 800	92 800	71 300
Kontokredit hos Riksgäldskontoret	119 121	164 814	103 981	100 030	94 500
Beviljad anslagskredit*	125 681	120 656	110 771	74 064	69 850
Utnyttjad anslagskredit under året	-	-	6 433	-	-
ANSLAGSSPARANDE					
Ramanslag					
Riksdagens ledamöter, partier m.m.	22 350	28 703	42 624	44 757	37 684
Riksdagsförvaltningen	60 554	20 210	-6 433	35 370	69 893
Riksdagens revisorer: avvecklingskostnader	738	-	-	-	-
Riksdagens revisorer	0	520	-	-	-
Summa anslagssparande	83 642	49 433	36 191	80 127	107 577
Anslagssparande Stöd till politiska partier	-5 478	9 718	5 363	3 824	8 578
Ränteintäkter på räntekonto	-820	761	3 332	3 953	4 183
Driftskostnad per årsarbetskraft**	856	836	819	802	794
Årets kapitalförändring	-61 638	-63 516	-64 402	-23 803	-22 257
Balanserad kapitalförändring	991 680	1 055 196	1 119 598	1 143 401	1 165 658

(antal)	2004	2003	2002	2001	2000
Medelantal kvinnor under året	366	363	368	361	355
Medelantal män under året	263	261	249	241	243
Medelantal anställda under året	629	624	618	602	598
Antal årsarbetskrafter	558	553	548	527	526

* Endast anslagen 1:90:2, 1:90:3 och 1:90:6 har anslagskredit.

** Med driftkostnad avses personalkostnader, övriga driftkostnader enligt resultaträkningen samt lokal- och fastighetskostnader exkl. avskrivningar.

Tilläggsupplysningar och noter (tkr)

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag. Vissa undantag är beslutade av riksdagsstyrelsen 2001-06-13 (RFS 2001:9).

Fordringar har tagits upp med de belopp som beräknas inflyta.

Varulager har värderats till det lägsta beloppet av anskaffningskostnaden eller verkligt värde.

Skulder har tagits upp med sina nominella belopp.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en anskaffningskostnad på minst 10 000 kr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre har bokförts som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångarna skrivs av månadsvis linjärt över den ekonomiska livslängden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Persondatorer med tillbehör m.m.	3 år
Bilar, kontorsinventarier, immateriella anläggningstillgångar	5 år
Datanät	10 år
Byggnader	50 år

Under 2004 skrevs en immateriell anläggningstillgång ned med sammanlagt 18,2 miljoner kronor och lån på 2,7 miljoner kronor löstes in. Dessutom omvärderades två pågående arbeten som kostnadsfördes med sammanlagt 12,1 miljoner kronor.

Ändrade redovisningsprinciper

Anläggningstillgångar som är anslagsfinansierade redovisas under statskapital fr.o.m. 2004.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 10 000 kr.

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2004	2003
Intäkter av hyror	29 655	30 043
Intäkter av försäljningsverksamhet	18 228	20 544
Övrigt	10 236	8 205
Summa	58 119	58 792

Not 2 Finansiella intäkter och kostnader	2004	2003
---	-------------	-------------

<i>Finansiella intäkter</i>		
-----------------------------	--	--

Ränteintäkter från Riksgäldskontoret	820	760
Övrigt	74	47
Summa	894	807

<i>Finansiella kostnader</i>		
------------------------------	--	--

Räntekostnader Riksgäldskontoret	2 516	2 728
Övrigt	94	143
Summa	2 610	2 871

Not 3 Kostnader för personal och ledamöter	2004	2003
---	-------------	-------------

Ersättning till ledamöter inkl. arbetsgivaravgifter	393 356	401 444
Lön till personal inkl. arbetsgivaravgifter	307 914	295 265
Övriga kostnader för ledamöter och personal	1 862	3 741
Summa	703 132	700 450

varav lönekostnader, exkl. sociala avgifter	427 587	423 577
---	---------	---------

Not 4 Lämnade bidrag	2004	2003
-----------------------------	-------------	-------------

Stöd till politiska partier	171 396	139 724
Stöd till partigrupperna i Riksdagen	136 780	121 971
Nordiska rådet	12 683	12 763
IPU	766	788
OSSE	746	718
Övrigt	914	481
Summa	323 285	276 445

Not 5 Årets kapitalförändring	2004	2003
Anslagsfinansierade anläggningstillgångar exkl. statskapital	-25	1 025
Amorteringar	29 449	15 800
Avskrivningar och nedskrivningar	-87 660	-67 308
Förändring av periodiseringar	-3 402	-13 033
Summa	-61 638	-63 516

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar	2004	2003
För ärendehandläggningssystemet URIS tillämpades 10 års avskrivningstid. Under 2004 har URIS nedskrivits till 0 kr.		
Pågående arbeten	1 549	12 401
IB Anskaffningar	32 521	32 521
Årets anskaffningar	4 024	-
Tidigare års avskrivningar	-9 721	-5 904
Årets av- och nedskrivningar	-23 233	-3 818
Bokfört värde	3 590	22 799
Summa	5 139	35 200

Not 7 Materiella anläggningstillgångar	2004	2003
<i>Byggnader och mark</i>		
IB Anskaffningar	1 382 875	1 367 675
Årets anskaffningar	-	15 200
Tidigare års avskrivningar	-378 776	-353 268
Årets avskrivningar	-25 761	-25 508
Bokfört värde	978 338	1 004 099
Taxeringsvärden	185 047	201 705

Flertalet av fastigheterna är taxerade som specialenhet allmän byggnad, vilket innebär att de ej åsatts något taxeringsvärde.

Förbättringsutgifter på annans fastighet

IB Anskaffningar	5 975	5 938
Årets anskaffningar	975	37
Tidigare års avskrivningar	-1 934	-1 009
Årets avskrivningar	-1 035	-925
Bokfört värde	3 981	4 041

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

IB Anskaffningar	306 252	292 260
Årets anskaffningar	33 384	37 843
Utrangeringar	-37 136	-23 850
Tidigare års avskrivningar	-199 112	-184 693
Årets avskrivningar	-37 631	-37 057
Korrigeringar av tidigare års avskrivningar	36 947	22 638
Bokfört värde	102 704	107 141

Pågående nyanläggningar

IB Anskaffningar	13 098	10 023
Årets anskaffningar	49 615	3 075
Avslutade	-195	-
Årets nedskrivningar (ej aktiverbara tillgångar)	-	-
Bokfört värde	62 518	13 098
Summa bokfört värde materiella anläggningstillgångar	1 147 541	1 128 379

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar	2004	2003
Andelar i bostadsrättsföreningar, bokfört värde	2 159	2 159
uppskattat marknadsvärde	33 158	31 284

Not 9 Fordringar hos andra myndigheter	2004	2003
---	-------------	-------------

I beloppet ingår följande större post:

Mervärdesskattfordran	14 728	11 435
Övrigt	1 495	2 433
Summa	16 223	13 868

Not 10 Periodavgränsningsposter	2004	2003
<i>I beloppet ingår följande större poster:</i>		
Årskort flyg	6 289	8 374
SJ årskort 2004	9 926	10 277
Övrigt	10 784	10 123
Summa	26 999	28 774
Not 11 Avräkning med statsverket	2004	2003
Ingående balans	-42 890	-29 494
<i>Avräknat mot statsbudgeten:</i>		
Anslag	1 329 068	1 261 284
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning:</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 191 727	-1 134 956
Transfereringar m.m.	-178 093	-139 724
Utgående balans	-83 642	-42 890
Not 12 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2004	2003
Av riksdagen beviljad kredit på räntekonto	119 121	163 396
Saldot på räntekontot består i huvudsak av anslagsmedel		
<i>Kortsiktigt likviditetsbehov</i>	<i>109 232</i>	<i>100 599</i>
Not 13 Statskapital	2004	2003
Ingående balans	-	-
Under året anskaffad konst	80	-
Utgående balans	80	-
Not 14 Balanserad kapitalförändring	2004	2003
Ingående balans	1 055 196	1 119 598
Föregående års kapitalförändring	-63 516	-64 402
Utgående balans	991 680	1 055 196
Not 15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2004	2003
Ingående avsättning	1 217	518
Årets pensionskostnad	270	430

Årets pensionsutbetalningar	-394	-316
Årets avgångsvederlag	-	850
Årets utbetalning av avgångsvederlag	-324	-265
Utgående avsättning	769	1 217

Not 16 Lån i Riksgäldskontoret	2004	2003
Ingående balans	102 416	81 546
Under året upptagna lån	56 955	36 670
Årets amorteringar	-29 449	-15 800
Utgående balans	129 922	102 416
Av riksdagen beviljad låneram (enl. anslagsdirektiv)	450 000	350 000

Not 17 Skulder till andra myndigheter	2004	2003
Arbetsgivaravgift	11 520	11 276
Övrigt	6 528	6 511
Summa skulder till andra myndigheter	18 048	17 787

Not 18 Övriga skulder	2004	2003
Personalens källskatt	14 359	13 877
Övrigt	-	1
Summa övriga skulder	14 359	13 878

Not 19 Periodavgränsningsposter	2004	2003
Semesterlöner	19 099	17 908
Arbetsgivaravgifter, KÅPAN, avtalspremier på semesterlöner	9 531	9 242
Hewlett Packard upplupen kostnad	-	7 510
Övrigt	18 830	17 309
Summa periodavgränsningsposter	47 460	51 969

Not 20 Anslag 1:90:3, Riksdagens förvaltningskostnader	2004	2003
<i>Årets tilldelning består av:</i>		
Anslagsdirektiv	556 942	514 398
Summa tilldelade medel	556 942	514 398

Not 21 Anslag 1:90:6, Stöd till politiska partier **2004** **2003***Årets tilldelning består av:*

Anslagsdirektiv	156 200	145 200
Indragning	-	-1 121
Summa tilldelade medel	156 200	144 079

Not 22 Kostnader **2004** **2003**

Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 127 267	-1 108 477
avgår avskrivningar och nedskrivningar	87 660	67 308
avgår årets förändringar av avsättningar för pensioner	-448	699
avgår realisationsförlust	10 099	481
avgår kostnad, utbetald 2002	-	191
Summa	-1 029 956	-1 039 798

Not 23 Intäkter av avgifter och andra ersättningar **2004** **2003**

Intäkter av avgifter enligt resultaträkningen	58 119	58 792
avgår realisationsvinster	-121	-212
Summa	57 998	58 580

Not 24 Anslag 2:90:2 Riksdagens revisorer

De återstående medlen från Riksdagens revisorers anslag fick disponeras av riksdagsförvaltningen.

Not 25 Anslag 2:90:3 Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader

Redovisning av verksamhetens utgifter och inkomster görs av utredningsmannen i särskild rapport till riksdagsstyrelsen.

Utgående överföringsbelopp får disponeras av riksdagsförvaltningen 2005.

InfoCentrum

Kostnader	2004	2003
Löner*	850	753
Extern information m.m.	379	799
Summa	1 229	1 552
Intäkter		
Försäljning offentligt tryck o.dyl.	62	119
Försäljning souvenirer	235	354
Summa	297	473
Intäkter – Kostnader	–932	–1 079

* Lönekostnaderna inklusive sociala avgifter för två årsarbetskrafter som arbetar med försäljning.

Extern information m.m., exklusive inköpskostnader, är beräknade utifrån antagandet att 30 % av Infocentrums verksamhet kan hänföras till försäljningsverksamhet.

Riksdagsstyrelsens ledamöters uppdrag som styrelse- eller rådsledamöter i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamöter i aktiebolag samt ersättningar utbetalade av riksdagsförvaltningen

Björn von Sydow (s), ordförande
Ersättning: 1 373 036 kr

Britt Bohlin Olsson (s), ledamot
Länsstyrelsen Västra Götalands län, ledamot
Ersättning: 791 005 kr

Carin Lundberg (s), ledamot
Övriga uppdrag: Riksbanksfullmäktige, ersättare
VF Intressenter AB, ledamot
VF Väner AB, ledamot
Ersättning: 689 526 kr

Mikael Odenberg (m), ledamot
Övriga uppdrag: Insättningsgarantinämnden, ledamot
Karla Borättskonsult AB, ledamot
Karla Borättskonsult AB i likvidation, likvidator
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, vice ordf.
Riksgäldskontoret, ledamot
Ersättning: 758 269 kr

Bo Könberg (fp), ledamot
Ersättning: 675 721 kr

Göran Magnusson (s), ledamot
Övriga uppdrag: Polisstyrelsen i Västmanland, ordf.
Systembolagets Råd för Alkoholforskning, ordf.
Ersättning: 776 533 kr

Lennart Nilsson (s), ledamot
Övriga uppdrag: Riksbanksfullmäktige, ledamot
Västra Götalands allmänna försäkringskassa, ledamot
Ersättning: 728 653 kr

Stefan Attefall (kd), ledamot
Övriga uppdrag: Högskolan i Jönköping, ledamot
Ersättning: 725 200 kr

Lars Bäckström (v), ledamot
Övriga uppdrag: Post och telestyrelsen, ordförande
Ersättning: 702 666 kr

Leif Jakobsson (s), ledamot
Övriga uppdrag: SABO AB, ledamot
Ersättning: 718 137 kr

Nils Fredrik Aurelius (m), ledamot
Övriga uppdrag: Länsstyrelsen i Kalmar, Ledamot
SPAR-nämnden, vice ordförande
Ersättning: 706 440 kr

Anita Johansson (s), suppleant
Övriga uppdrag: Insättningsgarantinämnden, vice ordf.
Vin & Sprit AB, ledamot
Svensk Finska Kulturfonden, ledamot
Ersättning: 610 449 kr

Margareta Israelsson (s), suppleant
Övriga uppdrag: Mälardalens högskola, ledamot
Socialstyrelsen, ledamot
Statens institutionsstyrelse, ledamot
Ersättning: 613 525 kr

Beatrice Ask (m), suppleant
Övriga uppdrag: Trygg-Hansa Försäkrings AB, ledamot
Rikspolisstyrelsen, ledamot
Statens Ansvarsnämnd, ledamot
Ersättning: 600 257 kr

Jarl Lander (s), suppleant
Övriga uppdrag: Banverket, ledamot
Ersättning: 660 374 kr

Christer Skoog (s), suppleant
Övriga uppdrag: Statens försvarshistoriska museer, ledamot
Fiskeriverket, ledamot
Styrelsen för psykologiskt försvar, ledamot
AB Sölvesborgs skeppsmäklari- och speditörskontor, ledamot
Sölvesborgs stuveri & hamn AB, ledamot
Ersättning: 607 215 kr

Maria Larsson (kd), suppleant
Övriga uppdrag: Länsstyrelsen Jönköpings län, ledamot
AMS, ledamot
Riksbanksfullmäktige, suppleant
Ersättning: 621 327 kr

Berit Jóhannesson (v), suppleant
Övriga uppdrag: Rådet för rättssäkerhet och personalvård för totalförsvarspåverkade,
Ersättning: 621 729 kr

Kristina Zakrisson (s), suppleant
Övriga uppdrag: Lantmäteriet, ledamot
Ersättning: 699 684 kr

Tomas Högström (m), suppleant
Migrationsverket, ledamot
Ersättning: 611 098 kr

Anna Grönlund Krantz (fp), suppleant
Övriga uppdrag: Luftfartsverkets styrelse, ledamot
Ersättning: 697 974 kr

Anders Forsberg, riksdagsdirektör
Ersättning: 1 008 225 kr

Med ersättning menas skattepliktiga arvoden, ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret från riksdagsförvaltningen.

Anmärkning: I ersättningarna ingår kostnadsersättning, logiersättning som utbetalas som kostnadsersättning och resebidrag.

Bilaga till årsredovisningen 2004

Redogörelse för behandlingen under 2004 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen och riksdagsförvaltningen.

Riksmötet 2001/02

Skrivelsen är ställd till riksdagsstyrelsen

Nummer 168 Bevarande av det historiska bruksområdet vid Tumba bruk.

Riksbankens förslag (förs. 2001/02:RB3) om en överföring av det historiska bruksområdet vid Tumba Bruk till en kulturstiftelse, betänkande 2001/02:FiU15 Bevarande av det historiska bruksområdet vid Tumba bruk, förslag till riksdagsbeslut 2. Budgetlagens tillämpning på riksdagsområdet.

Övrigt:

Riksdagen gav riksdagsstyrelsen som sin mening till känna vad finansutskottet anfört om en översyn av budgetlagens anpassning till riksdagsområdet. En utredning inom riksdagsförvaltningen angående budgetlagens anpassning till riksdagsområdet beräknas vara avslutad under hösten 2005.

Riksmötet 2003/04

Skrivelsen är ställd till Europarådets svenska delegation

Nummer 222 Europarådet

Regeringens skrivelse 2003/04:81 Redogörelse av verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under år 2003 och redogörelse 2003/04:ER1 från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling, motioner 2002/03:U296, 2003/04:U324 och 2003/04:U352, betänkande 2003/04:UU15.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Riksmötet 2004/05

Skrivelsen är ställd till Nordiska rådets svenska delegation

Nummer 29 Norden

Regeringens skrivelse 2003/04:90 Nordiskt samarbete 2003, redogörelse till riksdagen 2003/04:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående verksamheten under 2003, motioner 2003/04:U14, 2003/04:U221, 2003/04:U229, 2003/04:U240, 2003/04:U249, 2003/04:U262, 2003/04:U306, 2003/04:U307, 2003/04:U342, 2003/04:Kr380, 2004/05:U245, 2004/05:U265, 2004/05:U312, betänkande 2004/05:UU3.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Skrivelsen är ställd till riksdagsstyrelsen

Nummer 66 Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion

Framställning 2003/04:RS1 Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion, betänkande 2004/05:KU5. I framställningen föreslogs vissa förtydliganden om vem som skall vara vikarie för riksdagsdirektören och om riksdagsstyrelsens behörighet att anställa på chefsnivå inom förvaltningen. Dessutom föreslogs vissa smärre ändringar i annan lagstiftning med anledning av tidigare beslutade organisatoriska förändringar inom riksdagsförvaltningen. Utskottet tillstyrkte förslagen utom ett som redan var genomfört.

Genomförda lagändringar:

Lag (2004:1321) om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen, lag (2004:1366) om ändring i lagen (RFS 1980:4) (1980:607) om beslutande organ i frågor om disciplinansvar m.m. beträffande arbetstagar hos riksdagen, lag (2004:1322) om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Skrivelsen är ställd till riksdagsstyrelsen

Nummer 87 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

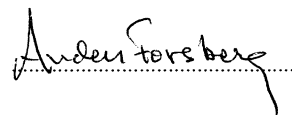
Proposition 2004/05:1 Budgetpropositionen för 2005 Utgiftsområde 1, redogörelse 2003/04:RS2 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2003, motioner 2004/05:K207, 2004/05:K221, 2004/05:K227, 2004/05:K237, 2004/05:K278, 2004/05:K317, 2004/05:K323, 2004/05:K349, 2004/05:K404, 2004/05:K424, 2004/05:K437, 2004/05:K438, 2004/05:K441, 2004/05:K455, 2004/05:U226, 2004/05:U232, 2004/05:U305, 2004/05:U325, 2004/05:So397, 2004/05:So515, betänkande 2004/05:KU1.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Myndighetens chef godkänner härmed årsredovisningen avseende år 2004**Stockholm 2005-02-16**

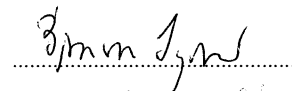
Anders Forsberg

Riksdagsdirektör

Riksdagsstyrelsens ledamöter godkänner härmed årsredovisningen avseende år 2004**Stockholm 2005-02-16**

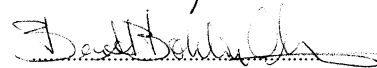
Björn von Sydow

Ordförande

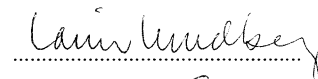
Britt Bohlin Olsson

Ledamot

Carin Lundberg

Ledamot

Mikael Odenberg

Ledamot

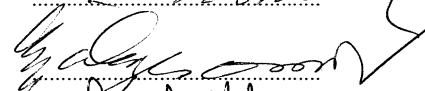
Bo Könberg

Ledamot

Göran Magnusson

Ledamot

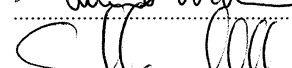
Lennart Nilsson

Ledamot

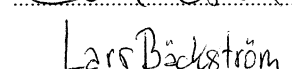
Stefan Attefall

Ledamot

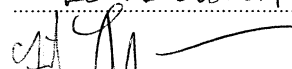
Lars Bäckström

Ledamot

Leif Jakobsson

Ledamot

Nils Fredrik Aurelius

Ledamot

